

Mona Rättö

Pankkien yksityisasiakkailleen tarjoamat sijoitustuotteet ja -palvelut

OP-Pohjolan ja Lloyds Banking Groupin vertailu

Metropolia Ammattikorkeakoulu

Tradenomi

Liiketalouden koulutusohjelma

Opinnäytetyö

Toukokuu 2014

Tekijä(t) Otsikko	Mona Rättö Pankkien yksityisasiakkailleen tarjoamat sijoitustuotteet ja -palvelut OP-Pohjolan ja Lloyds Banking Groupin vertailu
Sivumäärä Aika	49 sivua Toukokuu 2014
Tutkinto	Tradenomi
Koulutusohjelma	Liiketalous
Suuntautumisvaihtoehto	Laskentatoimi ja rahoitus
Ohjaaja(t)	Lehtori Elisabeth Schauman
<p>Tämän tutkimustyypin opinnäytetyön tarkoituksena oli vertailla pankkien yksityisasiakkailleen tarjoamia sijoitustuotteita ja -palveluita Suomessa ja Isossa-Britanniassa ja ymmärtää, mistä eroavaisuudet johtuvat. Opinnäytetyö oli katsaus molempien maiden pankkitoimintaan sekä sijoituspalveluihin esimerkkiyritysten kautta. Suomalaisista pankeista esimerkiksi valittiin OP Pohjola ja brittiläisistä pankeista Lloyds Banking Group, sillä molempien pankkikonsernien asema omassa maassaan on riittävän samanlainen vertailun tekemiseksi.</p> <p>Käytetty tutkimusmenetelmä oli laadullinen. Tutkimus toteutettiin keräämällä aineistoa esimerkiksi valittujen esimerkkiyritysten kotisivuilta, sillä ajantasaisin informaatio on saatavissa sieltä. Teoriatieto perustuu alan suomen- ja englanninkieliseen kirjallisuuteen sekä erilaisissa sähköisissä tietokannoissa julkaistuun materiaaliin.</p> <p>Työssä kävi ilmi, että pankkien tarjoamissa palveluissa ja tuotteissa on jonkin verran eroja, jotka johtuvat varmasti osin lainsäädännöllisistä, mutta myös kulttuurisista eroista. Esimerkiksi OP-Pohjola tarjoaa asiakkailleen kattavat palvelut verkossa, kun taas Lloyds Banking Groupin asiakkaiden on asioitava konttorissa tai hoidettava sijoituksensa puhelimitse. Vertailun tuloksena havaittiin myös monia yhteneväisyyksiä sijoitustuotteiden ja -palveluiden tarjonnassa.</p>	
Avainsanat	pankkiala, liikepankit, sijoitustuotteet, sijoituspalvelut

Author(s) Title	Mona Rättö The Investment options banks offer to their private customers. Comparison between OP-Pohjola and Lloyds Banking Group
Number of Pages Date	49 pages May 2014
Degree	Bachelor of Business Administration
Degree Programme	Economics and Business Administration
Specialisation option	Accounting and Finance
Instructor(s)	Elisabeth Schauman, Senior Lecturer
<p>The purpose of this thesis was to compare different investment instruments and options banks offer to their private customers in Finland and in Great Britain and to be able to understand the reasons behind these differences. OP-Pohjola and Lloyds Banking Group were used as examples of banks from both countries.</p> <p>The research method selected was qualitative. Information was collected from the web pages of the example companies mainly because the latest news and information can be found there. The theory of this thesis was based on Finnish and English literature but also on the material found from the different electronic databases.</p> <p>According to the research results, investment options and services in OP-Pohjola and Lloyds Banking Group differ a little bit. The most significant difference between these two companies is that OP-Pohjola has wide internet services and Lloyds Banking Group doesn't. Customers of OP-Pohjola are able to control their investments mostly via online banking services. Lloyds Banking Group's customers for their part need to visit branches or call the phone services to control their investments. As a result of the comparison, many similarities were also found.</p>	
Keywords	banking, retail banks, investment, investment instruments

Sisällys

1	Johdanto	1
1.1	Aihe ja tavoitteet	1
1.2	Tutkimuskysymykset	1
1.3	Tutkimusmenetelmä	1
2	Pankkijärjestelmä	2
2.1	Pankkijärjestelmä yleisesti	2
2.2	Pankkialan sääntely	3
2.3	Pankkipalveluiden kehitys	5
2.4	Euroopan keskuspankki	5
2.4.1	Euroopan keskuspankkijärjestelmä	6
2.4.2	Eurojärjestelmä	6
2.5	Pankkitoiminta Suomessa	7
2.5.1	Suomen pankkijärjestelmän historia ja kehitys	7
2.5.2	Suomen pankkijärjestelmän sääntely ja valvonta nykyään	8
2.5.3	Teknologian kehitys osana Suomen pankkialan muutosta	8
2.5.4	Yksityishenkilö sijoittajana Suomessa	10
2.6	Pankkitoiminta Isossa-Britanniassa	13
2.6.1	Vähittäispankkitoiminta Isossa-Britanniassa	13
2.6.2	Ison-Britannian pankkijärjestelmän sääntely ja valvonta	14
2.6.3	Teknologian kehitys osana pankkialan muutosta Isossa-Britanniassa	14
2.6.4	Yksityishenkilö sijoittajana Isossa-Britanniassa	16
3	Kohdeyritykset	20
3.1	OP-Pohjola-ryhmä	20
3.2	Lloyds Banking Group	21
4	Yksityishenkilöille tarjotut sijoitustuotteet ja -palvelut	22
5	Osuuspankin tarjoamat sijoitustuotteet ja -palvelut	23
5.1	Tarjotut sijoitustuotteet	23
5.1.1	Rahastot	23
5.1.2	Osakkeet	24
5.1.3	Joukkovelkakirja- ja indeksilainat	25
5.1.4	Tilit	25

5.1.5	Eläkesijoittaminen	26
5.2	Tarjotut sijoituspalvelut	27
5.3	Muut palvelut ja palveluehdot	29
6	Lloyds Banking Groupin (Halifaxin) tarjoamat sijoitustuotteet ja -palvelut	30
6.1	Tarjotut sijoitustuotteet	30
6.1.1	Tilit	30
6.1.2	ISA-tilit	32
6.1.3	Lasten säästö- ja sijoitustilit	33
6.1.4	Rahastot	34
6.1.5	Eläkesijoittaminen	35
6.2	Tarjotut sijoituspalvelut	35
6.3	Muut palvelut ja palveluehdot	36
7	Vertailu	37
8	Lopuksi	40
8.1	Johtopäätökset ja ehdotukset jatkotutkimuksista	40
8.2	Opinnäytetyöprosessin arviointi	42
8.3	Luotettavuus ja pätevyys	43
	Lähteet	45

1 Johdanto

1.1 Aihe ja tavoitteet

Tämä tutkimustyyppinen opinnäytetyö käsittelee pankkien yksityisasiakkailleen tarjoamia sijoitustuotteita ja -palveluita Suomessa ja Iso-Britanniassa. Opinnäytetyön tarkoituksena on laatia vertailu näiden maiden välisten palveluiden eroista ja yhteneväisyyksistä.

Tutkimus on hyödyllinen kaikille, jotka ovat kiinnostuneet mahdollisuudesta sijoittaa rahojaan Suomessa. Tarkoituksena on luoda selkeä ja yksinkertainen kokonaisuus, joka liittää yhteen teorian ja käytännön ja perustelee käytännön ratkaisuja teoreettisilla näkökannoilla. Ison-Britannian osuus on mielenkiintoinen lisä, joka tuo tutkimukseen kansainvälisen näkökulman. On kiintoisaa huomata, miten Euroopan Unionin alueella finanssisektorin tarjoamat palvelut poikkeavat toisistaan ja toisaalta mitä yhtenevyyksiä on havaittavissa.

1.2 Tutkimuskysymykset

Keskeisimmässä roolissa opinnäytetyössä on kysymys niistä sijoitustuotteista, joita kuluttajille tarjotaan Suomessa ja Isossa-Britanniassa. Kysymykseen vastataan tutustumalla kahden esimerkkiyrityksen palvelukattaukseen.

Kiinnostavin kysymys tässä tutkimuksessa on se, onko eri maiden välisissä sijoituspalveluissa eroja ja jos on, mikä sen voisi aiheuttaa. Merkityksellistä on myös tietää onko joitakin rajoituksia tai ehtoja, joita pankit asettavat ja vaativat asiakkailtaan. Tämä näkökohta tulee ajankohtaiseksi, mikäli on itse kiinnostunut rahojensa sijoittamisesta.

1.3 Tutkimusmenetelmä

Tämä opinnäytetyö on tyypiltään kvalitatiivinen eli laadullinen tutkimus, jota varten on kerätty monipuolisesti ja mahdollisimman laajasti erilaista aineistoa. Kvalitatiivinen tutkimusmenetelmä sopii tämän opinnäytetyön tarkoituksiin parhaiten, sillä tavoitteena on yrittää ymmärtää tutkittavaa ilmiötä mahdollisimman kokonaisvaltaisesti.

Suomen ja Ison-Britannian välisen vertailun taustana käytetään teoriaa pankkijärjestelmien toiminnasta, sillä eroja ja yhtenevyyksiä voidaan selittää niin lainsäädännöllisillä kuin kulttuurillisillakin eroilla. Teoriataustaan tutustuin alan kirjallisuutta ja internetiä hyödyntämällä, jotta sain riittävän kattavan kuvan käsiteltävästä aiheesta. Tärkeitä ovat myös eri tietokannoista hyödynnetyt tutkimukset esimerkiksi finanssimarkkinoiden nykytilasta.

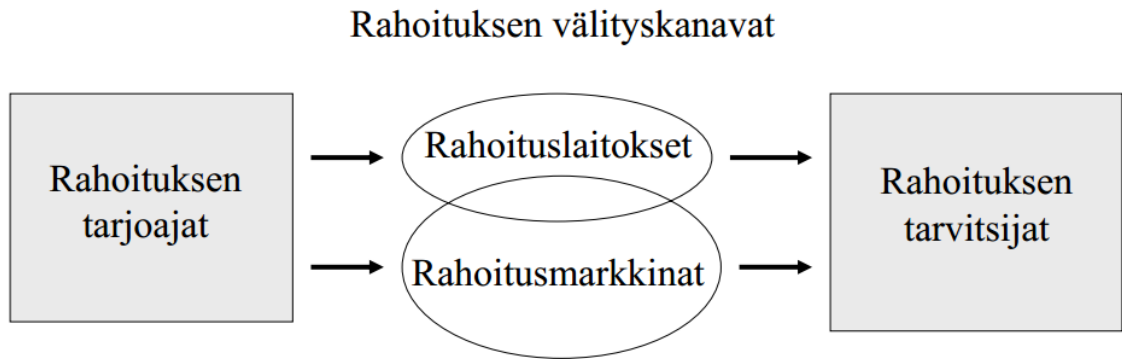
Osa aineistosta oli tarkoitus kerätä myös itse tehtyjen haastattelun avulla. Tavoitteena oli haastatella molempia esimerkkiyrityksiäni. Yrityksistäni huolimatta haastatteluaiheet kuitenkin kariutuivat. Isossa-Britanniassa minun olisi pitänyt olla Halifax-pankin asiakas saadakseni haastattelun, ja OP-Pohjolan kanssa haastattelua ei onnistuttu useista yrityksistäni huolimatta järjestämään.

2 Pankkijärjestelmä

2.1 Pankkijärjestelmä yleisesti

Nykyaikainen pankkijärjestelmä on alkanut kehittyä vasta 1800-luvulla useissa teollisuusmaissa, esimerkiksi Suomessa. Kansalliset rahoitusjärjestelmät muodostuivat asteittain kansantalouksien kehityksen seurauksena. Näiden järjestelmien keskeisiä osatekijöitä olivat keskuspankki, rahoitusmarkkinat ja erilaiset rahoituslaitokset. Kehitys oli pääosin kansallista. Tämän seurauksena eri maiden rahoitusjärjestelmien välille muodostui huomattavia eroja. (Kontkanen 2011, 10.)

Pankkitoiminnan peruseriaatteena on huolehtia transaktiopalveluista. Nämä pitävät sisällään talletuksista huolehtimisen, arvopapereiden myynnin ja maksujärjestelmän ylläpitämisen. Lisäksi pankit yhdistävät keskenään ne, joilla on taloudellista ylijäämää, niihin, jotka vastaavasti kärsivät taloudellisesta alijäämästä, tarjoamalla lainoja. Joki-vuolle esittelee (kuvio 1) rahoituksen välityskanavat yksinkertaisella kaaviokuvalla, jossa rahoituksen tarjoajat ovat niitä, joilla on taloudellista ylijäämää ja rahoituksen tarvitsijat vastaavasti niitä, joilla on taloudellista alijäämää. Rahavirrat kulkevat osapuolten välillä joko rahoituslaitosten kautta tai ovat saatavilla rahoitusmarkkinoilta. Yksi pankkien tärkeistä tehtävistä on myös toimia finanssiasioiden neuvonantajan roolissa asiakkailleen. (Kjellman & Björkroth & Lindholm & Ranki 2004, 70.)

Kuvio 1. Rahoituksen välityskanavat (Jokivuolle 2004).

Nykyaikana pankkitoiminta on usein jaettu kahteen eri lohkoon, joista toinen sisältää kaiken vähittäispankkitoiminnan ja toinen tukkupankkitoiminnan. Kehittyneillä rahoitusmarkkinoilla näiden lohkojen välinen ero ei ole kuitenkaan enää yhtä selvä kuin aiemmin. Vähittäispankkitoimintana pidetään pienten ja keskisuurten yritysten ja kotitalouksien erilaisien säästämisen-, sijoitus- ja maksupalvelutarpeiden tyydyttämistä. Vähittäispankkitoiminta on keskeisintä pankkien toiminnassa. Tukkupankkitoimintaa sen sijaan on laajamittainen kaupankäynti niin ulkomaalaisilla kuin kotimaisillakin raha- ja arvopaperimarkkinoilla. Esimerkiksi investointipankkitoiminta, jolla tarkoitetaan pankkien arvopapereiden liikkeellelaskuun, arvopaperikauppaan ja yrityskauppojen rahoitukseen liittyvää toimintaa, kuuluu tukkupankkitoimintaan. (Kontkanen 2011, 11.) Tässä opinäytetyössä keskityn vähittäispankkitoimintaan ja sen erityispiirteisiin.

Vähittäispankit ovat kaikkien kansantalouksien suurimpia rahoituksen välittäjiä. Ne tarjoavat luottoa niin kotitalouksille kuin yritysasiakkaillekin ja huolehtivat maksujärjestelmien toiminnasta. Vähittäispankit tarjoavat usein laajan valikoiman erilaisia finanssipalveluita. Suomessa toimivia suurimpia vähittäispankkeja ovat esimerkiksi Nordea ja Pohjola Pankki. Maailmanlaajuisia tunnettuja vähittäispankkeja ovat esimerkiksi Deutsche Bank ja Barclays. (Casu & Girardone & Molyneux 2006, 55.)

2.2 Pankkialan sääntely

1990-luvulle asti pankkitoiminta ja -markkinat olivat useimmissa maissa tarkasti säädeltyjä ja kilpailu oli rajoitettua. Niin sanotun ”Second Banking” -direktiivi otettiin käyttöön vuonna 1992, ja sen seurauksena ympäri Euroopan unionia on omaksuttu niin sanottu yleis- eli universaalipankin periaate. Tällä periaatteella tarkoitetaan pankkien oikeutta

toimia kaikilla perinteisen pankkitoiminnan aloilla. Tämä sisältää myös arvopaperitoiminnan kokonaisuudessaan. Esteet koko finanssipalvelualan kattavien konsernien muodostamiseen on poistettu. Nykyaikaiset pankit ovatkin finanssialan yrityksiä, joilla on laaja tuotevalikoima. (Kontkanen 2011, 12; Casu ym. 2006, 50.)

Finanssikonsernit sisältävät useimmiten pankin, rahoitus- ja rahastoyhtiön, vahinkovakuutusyhtiön ja henkivakuutusyhtiön. Suurimmat pankkiyhtymät ovat niin sanotusti täyden palvelun finanssitavarataloja. Jotkin finanssikonsernit ovatkin jättäneet nimestään pankki-liitteet jo kokonaan pois, esimerkiksi Barclays Iso-Britanniassa ja JP Morgan Chase Yhdysvalloissa. Laajempi tuote- ja palveluvalikoima auttaa yrityksiä vahvistamaan asiakassuhteitaan, kun asiakkaat voivat saada kaikki tarvitsemansa palvelut yhdeltä palveluntarjoajalta. (Kontkanen 2011, 14; Casu ym. 2006, 51.)

Pankkisektorin toiminta on nykyäänkin säädeltyä. Kansainvälinen finanssikriisi paljasti huomattavia puutteita vakavaraisuussäätelyssä. Finanssikriisin seurauksena lainsäädäntöä uudistettiin Euroopan unionissa. Keskeistä näissä muutoksissa on ollut pankkitoiminnan riskien aikaisempaa tarkempi huomioiminen. Riskienhallinnan merkitys on viime vuosina lisääntynyt selkeästi. Euroopan unionissa otetaan vuosina 2014–2019 käyttöön vähitellen Basel III -direktiivi, joka kiristää pankkien luotonantoa ja niiden vakavaraisuudelle ja maksuvalmiudelle asetettuja vaatimuksia. Direktiivi kiristää vakavaraisuuslaskennassa hyväksyttävien omien pääomien määrää ja laatua ja määrää luottolaitokset kasvattamaan pääomapuskureitaan yli lakisääteisten vähimmäisrajojen, jotta tappioiden kantaminen onnistuu myös taloudellisessa laskusuhdanteessa. (Kontkanen 2011, 15, 31; European Banking Authority, 2014.)

Pankkivalvonnan tärkeimpänä tavoitteena on vakauden turvaaminen erityisesti varmistamalla luottamuksen säilyttäminen rahoitusmarkkinoita ja niillä toimivia yrityksiä ja muita instituutioita kohtaan. EU:n finanssivalvontajärjestelmää on uudistettu vuonna 2008 alkaneen finanssikriisin jälkeen. Uusi järjestelmä koostuu kolmesta valvontaviranomaisesta: Euroopan pankkiviranomaisesta, Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomaisesta ja Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaisesta. Näille viranomaisille on myönnetty aiempaa laajemmat toimivaltuudet ja niillä on aiempaa täsmällisempi oikeudellinen asema EU:n viranomaisorganisaatiossa. (Kontkanen 2011, 39, 42–43.)

Euroopan unionin valvontaviranomaisten tehtävänä on varmistaa asianmukainen, tehokas ja yhdenmukainen valvonta koko Euroopan alueella. Viranomaiset edistävät

yhtenäistä valvontakulttuuria ja eri säädösten yhdenmukaista noudattamista. Kriittisimmän tarkkailun alla on riskien valvonta. Sen on oltava kaikkialla asianmukaisella tasolla. Toinen tärkeä valvonnan kohde on asiakkaansuoja ja sen toteutuminen. Onkin selvää, että kansainvälinen valvontayhteistyö tulee lisääntymään Euroopan unionin alueella. (Kontkanen 2011, 43.)

2.3 Pankkipalveluiden kehitys

Teknologian kehitys on myös vaikuttanut pankkisektorin toiminnan muuttumiseen. Tieto- ja viestintäteknologian kehittyminen ja sen käytön kulujen pieneneminen ovat johtaneet siihen, että informaatiota on helppo levittää laajankin organisaation sisällä. Tämä mahdollistaa pankkien toimimisen myös maantieteellisesti monipuolisilla markkinoilla. Halvemmat viestintäkustannukset kasvattavat osaltaan kilpailua pankkien välillä. Kuluttajien on mahdollista valita myös fyysisesti kauempana sijaitsevien finanssikonsernien palveluita paikallisten pankkien tarjoamien palveluiden sijaan. (Casu ym. 2006, 51.)

Erilaisten sähköisten pankkipalvelujen kehitys on parantanut myös palvelujen saataavuutta. Esimerkiksi pankkikonttorien aukioloajoilla ei ole enää niin suurta merkitystä kuin aiemmin, kun maksuliikenne hoituu pääosin maksukorteilla tai muuten sähköisesti. Pankkien konttoriverkosto keskittyykin tyypillisesti vaativimpien pankkiasioiden hoitoon, kun asiakkaiden itsepalvelun ja sähköisen asioinnin suosio kasvaa. (Kontkanen 2011, 72.)

Pankkitoiminta on kansainvälistynyt, ja rahoitusmarkkinat ovat kiinteä osa kansainvälisiä markkinoita. Pankkimarkkinat ovat kansainvälisiä, ja erilaisia palveluita ja palveluntarjoajia on tarjolla runsaasti. Kansainvälistyminen kiristää osaltaan myös kilpailua ja pankkien kilpailuvaltit alkavat olla samat kuin yritysmaailmassa yleisesti ottaen: hinta, laatu ja tuotevalikoima. Markkinat eivät ole enää yksinomaan kotimaisten pankkien hallitseamia, joten vaihtoehdot kysynnän tyydyttämiseksi ovat lisääntyneet. Myös asiakkaiden vaatimukset ovat pikkuhiljaa kasvaneet. (Kontkanen 2011, 15.)

2.4 Euroopan keskuspankki

Euroopan keskuspankki (EKP) vastaa Euroopan unionin rahapolitiikasta ja tukee talouspolitiikan toteuttamista EU:ssa. Se hallinnoi Euroopan unionin yhteistä rahaa, euroa,

ja valvoo hintojen vakautta. Yksi Euroopan keskuspankin tehtävistä on asettaa euroalueen ohjauskorot. Se myös seuraa rahan määrän kehitystä ja hoitaa euroalueen maiden valuuttavarantoja. Euroopan keskuspankki tukee myös jäsenmaiden kansallista rahoitusmarkkinoiden ja -laitosten valvontaa ja maksujärjestelmien sujuvaa toimintaa. Euroalueen keskuspankit saavat Euroopan keskuspankilta luvan eurosetelien liikkeellelaskuun. (Euroopan unioni 2014.)

Euroopan keskuspankki on täysin itsenäinen elin, eikä se ole jäsenvaltioiden tai Euroopan unionin muista laitoksista riippuvainen. Se johtaa Euroopan keskuspankkijärjestelmää. (Europa 2014.)

2.4.1 Euroopan keskuspankkijärjestelmä

Euroopan keskuspankki muodostaa kaikkien 28 EU-maan kansallisten keskuspankkien kanssa Euroopan keskuspankkijärjestelmän (EKPJ), jonka tavoitteena on hintavakauden ylläpitäminen. Keskuspankkijärjestelmään kuuluvat myös niiden maiden keskuspankit, joissa ei ole otettu käyttöön yhteisvaluuttaa. Näin ollen sekä Suomi että Iso-Britannia kuuluvat Euroopan keskuspankkijärjestelmään. (Suomen Pankki 2014.)

Euroopan keskuspankkijärjestelmän tehtäviä ovat Euroopan unionin rahapolitiikan määrittely ja toteuttaminen, euroon liittyvien valuuttamarkkinatoimien suorittaminen, jäsenvaltioiden virallisten valuuttavarantojen hallussapito ja hoito sekä maksujärjestelmien moitteettoman toiminnan edistäminen. (Europa 2014.)

Euroopan keskuspankkijärjestelmään kuuluvat kansalliset keskuspankit ovat erottamaton osa keskuspankkijärjestelmää ja niiden tulee toimia Euroopan keskuspankin asettamien suuntaviivojen ja ohjeiden mukaisesti. (Europa 2014.)

2.4.2 Eurojärjestelmä

Eurojärjestelmän muodostaa Euroopan keskuspankki yhteistyössä niiden 17 EU-maan kansallisten keskuspankkien kanssa, jotka ovat ottaneet euron käyttöön. Suomi on yksi euroalueeseen kuuluvista maista. (Suomen Pankki 2014.)

Eurojärjestelmä on euroalueen rahaviranomainen, jonka tavoitteena on ylläpitää hintavakautta yhteisen edun vuoksi. Eurojärjestelmä toimii yhtenä rahoitusalan johtavista viranomaisista. Se huolehtii eurosta ja euroalueen rahapolitiikasta. (Euroopan keskuspankki 2014a; Suomen Pankki 2014.)

EKP:n tekemät päätökset esimerkiksi rahapolitiikan alalla koskevat vain niitä maita, jotka kuuluvat eurojärjestelmään. Eurojärjestelmä hoitaakin yhteisöllisesti euroalueen keskuspankkitoimintoja. EKP ja eurojärjestelmään kuuluvat kansalliset keskuspankit pyrkivät yhteistyöllä saavuttamaan eurojärjestelmän yhteiset tavoitteet. (Euroopan keskuspankki 2014b.)

Koska Iso-Britannia ei ole ottanut käyttöön yhteisvaluutta euroa, se ei kuulu Eurojärjestelmään. Näin ollen Isossa-Britanniassa ei tarvitse noudattaa eurojärjestelmään liittyviä päätöksiä tai asetettuja tavoitteita.

2.5 Pankkitoiminta Suomessa

2.5.1 Suomen pankkijärjestelmän historia ja kehitys

Suomen pankkihistoria on varsin pitkä. Jo 1820-luvulla perustettiin ensimmäisiä säästöpankkeja, ja yksi maailman vanhimmista keskuspankeista perustettiin vuonna 1811 Turkuun. Ensimmäinen suomalainen liikepankki oli Suomen Yhdyspankki, jonka kilpailijaksi muutamaa vuosikymmentä myöhemmin vuonna 1889 syntyi Kansallis-Osake-Pankki. (Kontkanen 2011, 14.)

1980-luvulla rahoitusmarkkinat alkoivat vähitellen vapautua ja markkinoille pääsi uusia toimijoita. Tällöin Suomeen tulivat ensimmäiset ulkomaiset pankit ja Suomeen perustettiin myös uusia suomalaisia pankkeja ja pankkiiriliikkeitä. Ylikuumentunut talous johti 1980-luvun loppupuolella syvään lamaan. 1990-luvun alussa pankkikriisin jälkeen Suomen pankkirakenne muuttui voimakkaasti. Esimerkiksi pankkikonttoreiden määrä ja henkilöstö vähenivät huomattavasti. Suomen pankkimarkkinoiden voidaan katsoa vielä nykyäänkin olevan oligopolimaisessa tilassa, jossa markkinoita johtaa muutama suuri ja vaikutusvaltainen yritys. Lisäksi markkinoilla on pienempiä pankkeja, joiden vaikutusvalta ei ole yhtä suuri. (Kontkanen 2011, 14; Kjellman ym. 2004, 307.)

Pankkikriisin jälkeen Suomessa alkoi pankkien fuusiokehitys, jolla tarkoitetaan useamman pienemmän pankin liittymistä yhteen suuremmiksi finanssitaloiksi. Tämän seurauksena alkoi syntyä Pohjoismaissa rajoja ylittäviä pankkikonserneja. Monet näistä yrityksistä toimivat myös Baltian maissa. Kolmas huomattava alan rakenteellinen muutos on pankki- ja vakuutus toiminnan yhdistyminen. Tämä ei ole ainoastaan suomalainen ilmiö, vaan ilmiö on nähtävissä kaikkialla maailmassa. (Kontkanen 2011, 14.)

Suomen rahoitus- ja pankkimarkkinat ovat myös kansainvälistyneet. Etenkin Pohjoismaissa on tehty fuusioita ja yrityskauppoja, jotka ylittävät useiden maiden rajoja. Nykyään onkin haastavampaa, ellei jopa mahdotonta, vetää raja kansallisen ja kansainvälisen pankkitoiminnan välille. Kansainvälistyminen näkyy selvimmin ulkomaisen omistuksen merkittävänä kasvuna aiemmin puhtaasti kotimaisissa yrityksissä. Lisäksi sivuliikkeiden rooli Suomen pankkisektorin toiminnassa on kasvanut. Kuluttajille tarjotaan rahoituspalveluja monista muista maista ja esimerkiksi ulkomaisten kulutus- ja kortti- luottojen sekä sijoitusrahastojen määrä on lisääntynyt. (Kontkanen 2011, 15, 47.)

2.5.2 Suomen pankkijärjestelmän sääntely ja valvonta nykyään

Aiemmin esittelemäni Basel III -direktiivi (ks. luku 2.2) asettaa myös Suomessa pankeille uusia vaatimuksia. Tämä direktiivi on aiheuttanut viime aikoina pienempien pankkien fuusioitumista isompien pankkien kanssa, sillä direktiivin vaatimukset ovat liian haasteelliset pienille pankeille.

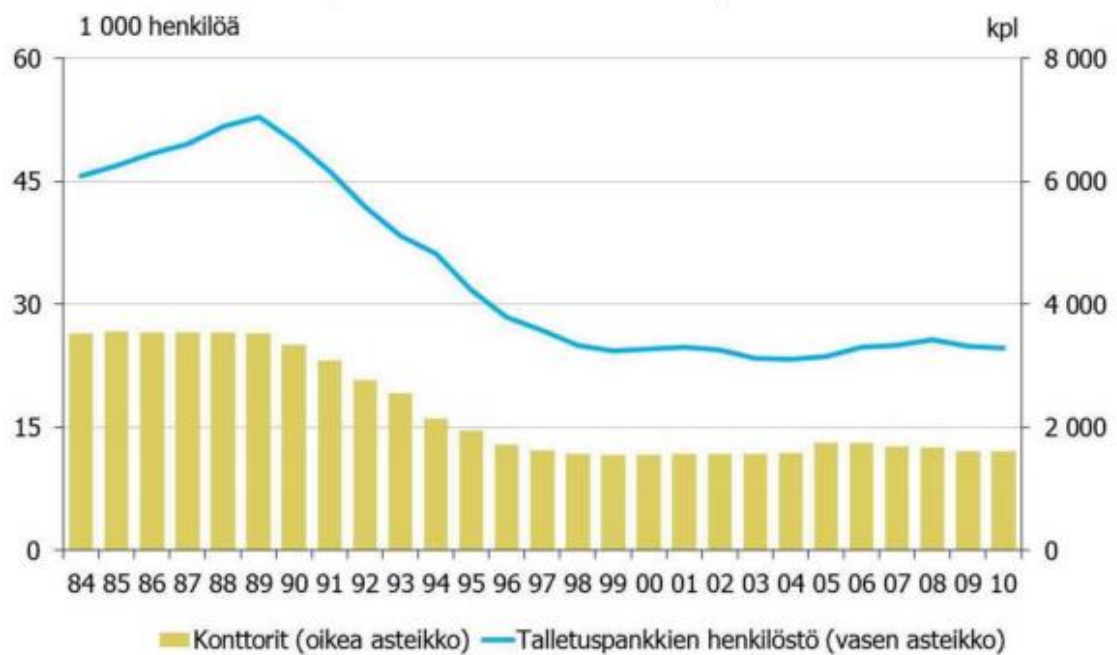
Suomessa pankkivalvontaa on hoitanut vuodesta 2009 asti Finanssivalvonta, joka on valvontatoimissaan oikeudellisesti itsenäinen viranomainen. Finanssivalvonta muodostui Rahoitustarkastuksen ja Vakuutusvalvontaviraston yhteenliittymänä ja se toimii hallinnollisesti Suomen Pankin yhteydessä. Myös valtiovarainministeriön voidaan katsoa osallistuvan pankkivalvontaan. Valtiovarainministeriö vastaa rahoitusmarkkinalainsäädännöstä ja finanssivalvontaa koskevasta lainsäädännöstä. Se antaa myös rahoitusmarkkinoiden toimintaan liittyviä ministeriön asetuksia. (Kontkanen 2011, 40–41.)

2.5.3 Teknologian kehitys osana Suomen pankkialan muutosta

Konkreettista pankkiasiointia on muuttanut huomasti tietotekniikan kehittyminen. Suomessa kiinteää konttoriverkostoa ja pankissa asiointia korvaavat ja täydentävät inter-

net- ja puhelinpankkipalvelut. Verkkopankit ovat kehittyneet huimaa vauhtia, ja niiden käyttäjämäärät kasvavat jatkuvasti. Käteisen sijaan ostokset maksetaan joko kortilla tai internetin välityksellä. Suomessa käteisen rahan - kolikoiden ja seteleiden - suhde vuotuisen bruttokansantuotteen arvoon on ollut jo 1980-luvulta lähtien vain noin 2–3 prosentin luokkaa. Suomen maksujärjestelmä onkin yksi maailman kehittyneimpiä. (Kontkanen 2011, 15; Somerkoski 2012.)

Tietotekniikan kehitys on myös muokannut pankkien työllistävää vaikutusta. Nykyään pankkikonttoriverkostoa ja pankin tiskillä asiointia korvaavat ja täydentävät sähköiset pankkipalvelut sekä erilaiset puhelinpankkipalvelut. Tietotekniikka ja asiakkaiden itsepalvelun lisääntyminen ovatkin vähentäneet rutiininomaisia töitä pankkialalla. (Kontkanen 2011, 70.)

Kuvio 2. Talletuspankkien henkilöstö ja konttorit (Finanssialan Keskusliitto 2011).

Finanssialan Keskusliiton tekemästä tutkimuksesta (kuvio 2) onkin helposti havaittavissa työllisyyden muutos talletuspankeissa ja konttoreiden määrän rajua vähenemisen. 1990-luvun alkuun asti pankkisektorilla työskenteli edelleen yli 45 000 henkilöä, mutta sen jälkeen henkilöstön määrää on supistettu rajusti. 2000-luvulta alkaen henkilöstön määrä on pysynyt suhteellisen samana. Pankkipalvelujen osaamista tarvitaan nykyään kassapalveluiden lisäksi ja sijasta palveluneuvonnassa ja palveluiden myynnissä.

Myös fyysisten konttoreiden määrä on vähentynyt merkittävästi, kuten Finanssialan Keskusliiton laatimasta graafista (kuvio 2) on selvästi havaittavissa. 1990-luvun alkuun asti konttoreita oli ympäri Suomea lähes 4 000, kun 2000-luvulta alkaen konttoreiden määrä on supistunut alle pariin tuhanteen. Tässä selkeimpänä selityksenä onkin niin ikään sähköisten pankkipalveluiden kehittyminen ja lisääntyminen. Verkkopankin käytön yleistymisen ja suosio on vähentänyt muiden palvelukanavien tarvetta ja käyttöä, silti kuitenkin esimerkiksi iäkäs väestö tarvitsee edelleen fyysisiä pankkipalveluita asioidensa hoitoon (Kontkanen 2011, 74).

Suomalaiset pankit ovat olleet ja ovat edelleen edelläkävijöitä elektronisten palvelukanavien kehittäjinä. Pankkipalveluiden tarjonta on laajaa ja asioiden hoito edullista. Verkkopankin kautta voi käydä esimerkiksi arvopaperikauppaa ja hakea luottoa. Asiakkaiden ei tarvitsekaan enää välttämättä vieraillla pankkikonttorissa saadakseen pankkiasiansa järjestykseen. Suomessa sähköiset pankkipalvelut ovat toimivia ja luotettavia, ja siksi varmasti myös niin suosittuja. Suomalaiset ovatkin maailman kärkipäässä sähköisten pankkipalveluiden käyttäjinä ja lähes 70 % suomalaisista käyttää säännöllisesti pankkipalveluja verkossa. Asiakkaan ja pankin välillä muodostettuja verkkopankkisopimuksia on tehty yhteensä noin 4,3 miljoonaa. (Kontkanen 2011, 72–73.)

Vaikka pankkisektorin tarjoamat palvelut eivät ole enää sidottuja fyysiseen konttoriverkostoon, konttoreilla on edelleen tärkeä merkitys palvelujen jakelukanavana. Konttoriverkoston rinnalla toimii nykyään monenlaisia pankkipalvelujen jakelureittejä. Verkostoa täydentämään on perustettu pienempiä palvelupisteitä, jotka tarjoavat rajattuja pankkipalveluita. Pankkipalveluita on mahdollista saada myös pankkikonserneihin kuuluvista vakuutusyhtiöistä. (Kontkanen 2011, 71.)

2.5.4 Yksityishenkilö sijoittajana Suomessa

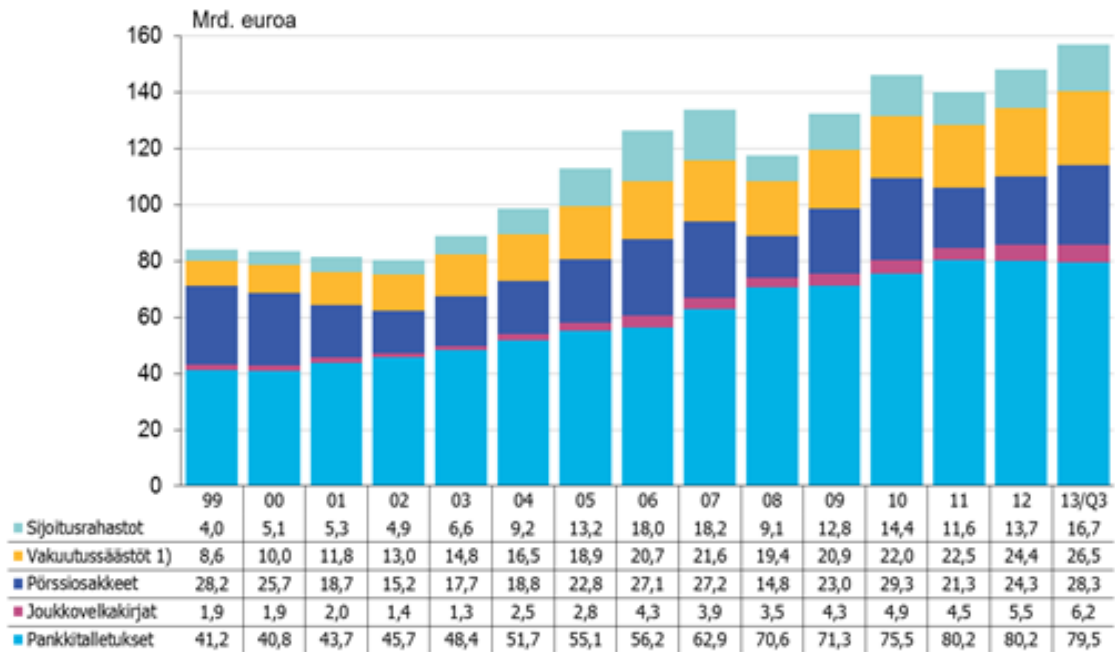
Suomessa yksityishenkilöillä on ollut mahdollisuus sijoittaa laajasti erilaisiin sijoituskohteisiin vasta 1980-luvun puolivälissä. Ennen sitä talletusten korot määräytyivät vain hallinnollisin perustein eikä osakesijoittamiseen ollut juurikaan mahdollisuuksia. Suomessa oli vain suppeaa kotimaisten osakkeiden julkista kaupankäyntiä, muttei juurikaan muita mahdollisuuksia sijoittaa osakkeisiin. (Kontkanen 2011, 110.)

Tällöin kuitenkin talletuskorot saattoivat olla huomattavasti inflaatiota korkeampia. Talletukset olivat pitkään myös täysin verovapaita, joten riskitön reaalityttö saattoi nousta huomattavan korkeaksi. Toisaalta taas oli myös ajanjaksoja, jolloin korkotasö näytti hyvältä, mutta inflatio oli kuitenkin korkotasoa korkeampi. Tällöin tallettajan reaalityttö saattoi jäädä negatiiviseksi. (Kontkanen 2011, 110.)

Helsingin pörssi on perustettu vuonna 1912. Se yhdistyi Tukholman pörssin kanssa vuonna 2003, ja ne muodostivat yhdessä OMHEXin. Myöhemmin nimeksi vaihdettiin OMX. Yhdistymiskehitys jatkui tiiviinä vuosien 2005–2008 aikana. Ensimmäisenä OMXiin sulautui Kööpenhaminan pörssi ja seuraavan vuonna vielä Viron, Latvian, Liettuan sekä Islannin pörssit. Yhdysvaltalainen Nasdaq ja OMX yhdistyivät vuonna 2008 muodostaen uuden pörssijä omistavan yrityksen The Nasdaq OMX Inc. Keväällä 2011 pohjoismainen pörssi OMX perusti First North Helsinki -kauppapaikan Helsinkiin. Kauppapaikkaan on listautunut uusia pieniä ja keskisuuria yrityksiä. (Kontkanen 2011, 57.)

Suomalaisille yksityishenkilöille mahdollistui muita länsimaita vastaava sijoitustoiminta markkinakorkojen käyttöönoton ja muun muassa arvopaperimarkkina- ja sijoitusrahastolain säätämisen jälkeen. Uuden lainsäädännön voimaantuloa seurasi Suomessa lama. Osakesijoittaminen hidastui, kun ensimmäisten vuosien aikana moni osakerahastosijoittaja pettyi ja palasi korkosijoittamiseen. Niin sanottu IT-kuplan puhkeaminen hidasti uudelleen osakesijoittamisen yleistymistä 2000-luvun vaihteessa. Nykyäänkin osakekauppa Suomessa on maailmanlaajuisesti pientä. Se kattaa noin 0,3 prosenttia koko maailman osakemarkkinoista. (Kontkanen 2011, 110; Penkki 2014.)

Sijoitusosaaminen on Suomessa uutta. Tuotolla on sijoituspäätöksissä tyyppillisesti korostunut merkitys. Sijoittajat eivät tunne riittävästi raameja, joiden puitteissa omat ratkaisut kannattaisi tehdä, sillä sijoituspäätöksen perusteluksi tarvittavat tiedot ovat usein niukat. (Kontkanen 2011, 110.)

Kuvio 3. Kotitalouksien varat ja velat 1999–2013 (Finanssialan Keskusliitto & Tilastokeskus 2014).

Finanssialan Keskusliiton ja Tilastokeskuksen tekemästä tutkimuksesta (kuvio 3) on selvästi havaittavissa, että pankkitalletukset ovat yhä edelleen suurin kotitalouksien käyttämä tapa sijoittaa rahojaan. Pankkitalletusten määrä on kasvanut vuodesta 1999 aina vuoteen 2011 saakka. Tämän jälkeen pankkitalletusten määrä on pysynyt samassa tai jopa laskenut hieman.

Finanssialan Keskusliiton ja Tilastokeskuksen tutkimus (kuvio 3) vahvistaa, että suomalaiset ovat tyypillisimmin sijoittajaprofiililtaan riskin karttajiä. Rahat sijoitetaan mieluiten kohteisiin, joissa tuotto on varmaa ja riski olematon. Suomalaiset eivät tyypillisesti hae sijoituksilleen korkeaa tuottoa, sillä se vaatisi suurempaa riskinottoa. Siksi sijoitusrahastot ovat olleet aina suosittuja sijoituskohteita suomalaisten yksityishenkilöiden keskuudessa. Vaikka euromääräisesti niihin sijoitetut varat (16,7 miljardia) eivät vastaa pörssiosakkeisiin sijoitettuja varoja (28,3 miljardia), lukumääräisesti useammat kotitaloudet sijoittavat mieluummin erilaisiin rahastoihin. Nykyään jo yli 700 000 suomalaista on sijoittanut varojaan erilaisiin sijoitusrahastoihin (Pörssisäätiö 2012).

2.6 Pankkitoiminta Isossa-Britanniassa

Kuten kaikkialla muuallakin maailmassa, myös Ison-Britannian pankkisektori on käynyt läpi huomattavia muutoksia viimeisten 20 vuoden aikana. Tämä johtuu pääasiassa kotimaisten markkinoiden vapauttamisesta, mutta toisaalta myös monista muista seikoista, jotka ovat muuttaneet kysynnän ja tarjonnan luonnetta finanssialalla. (Casu ym. 2006, 318.)

2.6.1 Vähittäispankkitoiminta Isossa-Britanniassa

Vähittäispankkisektoria hallitsee ja on hallinnut vuosikausia muutama suuri yritys:

Lloyds Banking Group, the Royal Bank of Scotland Group, HSBC, Barclays ja Santander. Lisäksi markkinoilla on useampia pienempiä toimijoita. Isossa-Britanniassa pankkisektorilla on myös niin kutsuttuja building societyjä. Building society on finanssi-instituutio, jonka sen jäsenet omistavat keskinäisenä yhtiönä. (UK Commercial Banks 2014, Key Note 2013a, 37.)

Muihin suuriin eurooppalaisiin maihin verrattuna Isossa-Britanniassa on suhteellisen vähän pankkeja. Pankkien lukumäärä on pudonnut tasaisesti aina vuodesta 1985 vuoteen 2005 saakka. Vuonna 1985 pankkeja oli Isossa-Britanniassa kuutisensataa, kun vuonna 2012 rekisteröityjä pankkeja oli enää 154. Pankkien vähentynyt lukumäärä johtuu pääosin pankkisektorilla tapahtuneista mittavista fuusioista niin ulkomaalaisten kuin brittiläistenkin pankkien kesken. Myös building societyjen määrä on laskenut tasaisesti: vuonna 2008 niitä oli Isossa-Britanniassa vielä 59, kun vuonna 2012 niitä oli enää 47. (Casu ym. 2006, 319; UK Commercial Banks 2014; Key Note 2013a, 24–26.)

Yleisesti ottaen brittiläiset pankit ovat kuuluneet tuloksellisesti Euroopan parhaiden pankkien joukkoon viimeisimpien vuosikymmenten aikana. Pankit ovat hyöttyneet nousujohteisesta kotimaisesta taloudesta ja ovat lisäksi onnistuneet säilyttämään suhteellisen korkeat korkomarginaalit, vaikka ne ovatkin laskeneet vuodesta 1997 lähtien. Pankit ovat myös keskittyneet kulujen leikkaamiseen, ja ne ovat onnistuneet menestyksellä pienentämään kulu-tuottosuhdettaan. Suurimmilla pankeilla on tyypillisesti toimintaa myös Ison-Britannian ulkopuolella, mikä auttaa hajauttamaan markkinariskiä. (Casu ym. 2006, 332–334, Key Note 2013a, 24.)

2.6.2 Ison-Britannian pankkijärjestelmän sääntely ja valvonta

Lainsäädäntö ja muu pankkisektorin sääntely on muuttunut dramaattisesti 1980-luvun puolivälistä alkaen. Kuten muuallakin maailmassa, myös Isossa-Britanniassa rajat erilaisten finanssialan yritysten välillä (esimerkiksi pankkien ja vakuutusyhtiöiden välillä) ovat pienentyneet. Isossa-Britanniassa on otettu käytäntöön myös joitakin EU:n pankkitoimintaa koskevia säädöksiä. (Casu ym. 2006, 340.)

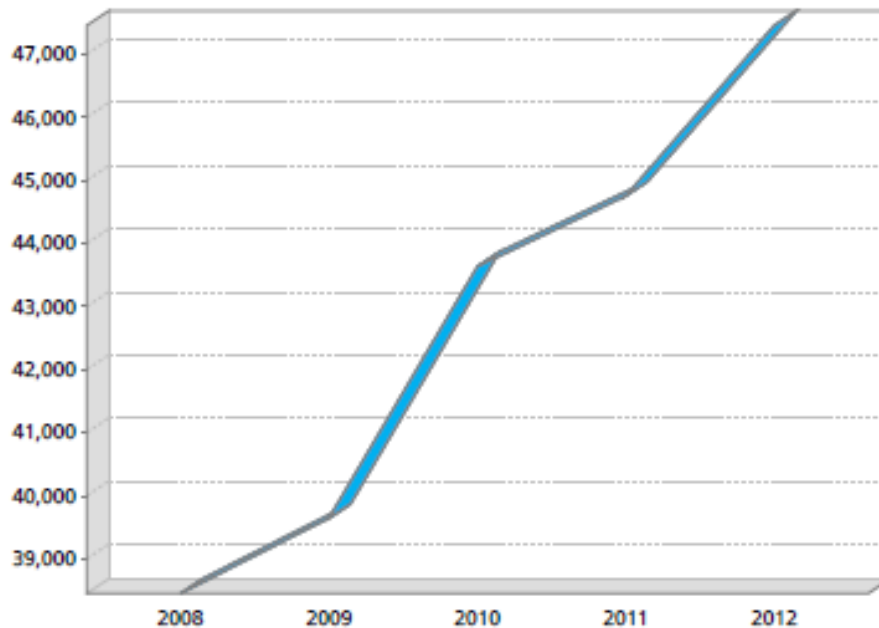
Vähittäis- ja investointipankkeja koskevia säädöksiä on harmonisoitu. 2000-luvun aikana käyttöön otettiin myös niin kutsuttu Financial Services and Markets Act 2001, joka siirsi finanssialan sääntelyvastuun the Financial Services Authority -valvontaelimelle. Vuoden 2013 aikana the Financial Services Act 2012:n käyttöönotto loi Isossa-Britanniassa uusia vastuita finanssimarkkinoiden eri osapuolten valvonnalle. Sen tarkoituksena on vahvistaa Ison-Britannian finanssisektorin sääntelyn rakennetta, mutta se on myös seuraus suuren yleisen vaateista uudistaa pankkisektoria huomattavasti. Lisäksi tällöin perustettiin myös uusi, itsenäinen valvontakomitea Financial Policy Committee (FPC). (Casu ym. 2006, 340; Bank of England 2014; Key Note 2013a, 33.)

2.6.3 Teknologian kehitys osana pankkialan muutosta Isossa-Britanniassa

Sähköisten pankkipalveluiden ja maksujärjestelmien kehittyminen on muuttanut esimerkiksi asiakkaiden maksukäyttäytymistä myös Isossa-Britanniassa. Silti käteismaksujen määrä on pysynyt hyvin tasaisena vuodesta 1993 vuoteen 2003 saakka ja myös shekkimaksut ovat yllättävän suosittuja. Vasta vuonna 1998 korttimaksuja oli enemmän kuin shekkimaksuja. Esimerkiksi vuonna 2003 pankki- tai luottokortilla maksettiin ostoja noin 5 200 miljoonan edestä, mutta shekkejäkin oli käytössä liki 2 300 miljoonan edestä. (Casu ym. 2006, 339.)

Kuten Key Notesin sähköisiä ja puhelinpankkipalveluita koskevasta tutkimuksesta (kuvio 4) selkeästi huomaa, sähköisten pankkipalveluiden käyttö on kasvanut merkittävästi vain muutaman vuoden aikana. Yli kolme viidesosaa, jopa 61 %, Ison-Britannian väestöstä käyttää pankkipalveluita tai maksaa laskuja internetissä. Kuitenkaan ennen vuotta 2012 noin 45 % aikuisista Isossa-Britanniassa ei ollut koskaan käyttänyt sähköisiä pankkipalveluita. Ison-Britannian johtavilla pankeilla ja building societyillä on nykyään merkittävä näkyvyys internetissä kotisivujensa kautta. Pankit ja building societyt yrittävätkin tarjota yhä enemmän palveluita sähköisesti, sillä se vaatii esimerkiksi vähem-

män työtunteja pankkien työntekijöiltä, mikä auttaa yrityksiä säästämään rahaa. (Key Note 2013a, 10, 117.)

Kuvio 4. Suurimpien brittiläisten pankkien asiakkaiden kirjautuminen verkkopankin välityksellä tileilleen (000) vuosina 2008–2012. Vuoden 2012 arvo Key Noten arvio (Key Note 2013c).

Myös mobiilipalveluiden kehittyminen näkyy asiakkaille tarjotuissa palveluissa. Monet pankit ja building societyt tarjoavat nykyään sivujaan ja palveluitaan myös mobiililaitteille optimoituina versioina. Vuonna 2011 neljäsosa englantilaisista mobiililaitteella internetiä selaavasta käyttäjästä käytti laitteellaan myös pankkipalveluita. (Key Note 2013a, 10–11.)

Mielenkiintoista on kuitenkin huomata, että englantilaiset käyttävät pankkien tarjoamia sähköisiä palveluita enimmäkseen tilin saldon tarkistamiseen ja tiedusteluihin (kuvio 5). Laskuja maksoi vuonna 2011 vain nelisen prosenttia sähköisten palveluiden käyttäjistä. Kaikkien sähköisten pankkipalveluiden suosio on kuitenkin kasvanut tasaisesti vuosittain. Ainoastaan maksujen lakkauttajien määrä on vähentynyt jokseenkin radikaalisti vuodesta 2008 vuoteen 2007.

	2008	2009	2010	2011	2012
Saldon tarkastaminen	1 600,7	1 819,7	1 952,1	2 153,8	2 327,5
Tilitiedustelu	880,6	927,9	1 058,3	1 221,8	1 411,1
Laskujen maksu	170,2	189,5	218,2	251,9	293,6
Internet-tilisiirto	166,8	165,8	202,4	238,4	269,0
Jatkuvan veloituksen tai suoraveloituksen käyttöönotto/tarkistaminen	39,5	50,0	54,2	61,4	69,3
Maksun lakkauttaminen	2,3	0,9	0,2	0,6	0,7
Muut	1 659,6	1 907,2	2 310,7	2 609,5	2 965,8
Yhteensä	4 519,7	5 061,0	5 796,1	6 537,4	7 337,0
Vuosittainen muutos (%)	-	12,0	14,5	12,8	12,5

Kuvio 5. Suurimpien brittiläisten pankkien asiakkaiden vuosina 2008–2012 tekemien online transaktioiden määrä (miljoonaa). Vuoden 2012 arvot Key Noten arvioita. (Key Note 2013d).

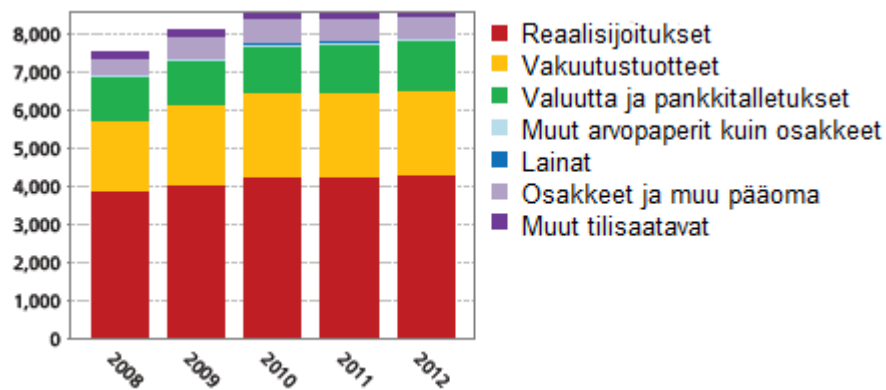
Suurimmilla brittiläisillä pankeilla ja building societyillä on aina ollut tyypillisesti paljon konttoreita ympäri Isoa-Britanniaa, mikä mahdollistaa asiakkaiden palvelun laajasti ja monipuolisesti. Pienemmät building societyt ovat useimmiten keskittyneet paikallisesti. Teknologian kehitys on kuitenkin muuttanut suuntaa, ja nykyään pankkiasioitaan voi hoitaa myös kauempaa. Silti monet brittiläiset hoitavat asiansa edelleen mielellään pankkikonttoreissa, joiden määrä ei ole viime vuosina huomattavasti vähentynyt. Vuonna 2007 konttoreita oli Iso-Britanniassa 10 409 ja vuonna 2011 10 061. (Key Note 2013a, 30; Key Note 2013b, 40.)

2.6.4 Yksityishenkilö sijoittajana Isossa-Britanniassa

Ison-Britannian talletus- ja sijoitusmarkkinat ovat tyypillisesti jakautuneet seitsemään sektoriin. Näitä sektoreita ovat pankkien talletustilit, keskinäisten organisaatioiden, kuten building societyjen, talletustilit ja talletuspankki National Savings and Investmentsin (NS&I, kutsuttu myös the Post Office Savings Bank) tarjoamat tuotteet. Lisäksi markkinoilla on ISA-tilejä (Individual Savings Account, Isossa-Britanniassa käytettävä tili, jota koskevat erityiset verotussäädökset), sijoitusrahastoja ja pääomasijoitusyhtiöitä. Erilli-

siksi sektoreiksi lasketaan myös osakkeet ja osingot sekä henkivakuutus- ja eläketuotteet. (Key Note 2013b, 1.)

Viimeisimmän finanssikriisin seurauksena yksityishenkilöt suhtautuvat aiempaa varovaisemmin talletus- ja investointimahdollisuuksiin. Key Notesin tekemän tutkimuksen (2013b, 32) perusteella jopa 45,2 % tutkimukseen osallistuneista briteistä sanoi luottavansa vain vähän pankkien kykyyn pitää huolta heidän talletuksistaan ja sijoituksistaan. Suurin osuus brittiläisten kotitalouksien varoista onkin sijoitettu kiinteistöihin tai eläkerahastoihin. Myös valtion obligaatioista on tullut yksi suosituimmista sijoitusvaihtoehdoista vuosien aikana. Erilaisten indekseihin linkitettyjen valtion obligaatioiden hinnat ovat kuitenkin ennätysmäisen korkealla. Keskipitkien ja pitkien bondien arvo on kasvanut vuodesta 2009 vuoteen 2011 nelinkertaiseksi. (Key Note 2013b, 4–5, 11.)

Kuvio 6. Ison-Britannian kotitalouksien ja kotitalouksia palvelevien, voittoa tavoittelemattomien instituutioiden sijoittaminen rahallisiin sijoitustuotteisiin ja reaalisijoitustuotteisiin (miliardia £) vuosina 2008–2012 (Key Note 2013e).

Kuten Key Noten (2013) tutkimuksesta selkeästi huomaa (kuvio 6), erilaiset reaalisijoitustuotteet, kuten kiinteistöt, ovat säilyttäneet suosionsa vuodesta 2008 vuoteen 2012 suhteellisen tasaisena. Vakuutustuotteisiin sijoittaminen sen sijaan on kasvattanut suosiotaan jonkin verran kotitalouksien keskuudessa. Pankkitalletusten määrä on kohtuullisen vakio vuodesta toiseen.

Viime vuosina brittiläisten sijoittajien suurimpana ongelmana ovat olleet Bank of Englandin ylläpitämät matalat korot. Matalilla koroilla on suora vaikutus moniin erilaisiin talletustuotteisiin, joista saatavat tuotot ovat nykyään erittäin alhaisia. Samalla kuitenkin inflaatio on noussut, joten useat talletustuotteisiin luottavat sijoittajat ovatkin nähneet sijoitustensa arvon laskevan laskemistaan vuosittain. Tämä on aiheuttanut yksityishen-

kilöiden sijoitustottumusten muuttumista. Yllättäen esimerkiksi kultaan sijoittaminen on yleistynyt aiempaan verrattuna. Muiden kuin käyttötilin omistajien määrä onkin laskenut kolme prosenttiyksikköä vuosista 2007 ja 2008 vuosiin 2010 ja 2011 mennessä. (Key Note 2013b, 5, 9.)

Jo useamman vuoden ajan suurimmat talletus- ja sijoitusmahdollisuuksia tarjoavat vähittäispankkiyhtymät ovat olleet the Royal Bank of Scotland Group, HSBC, Barclays Group, Santander UK ja Lloyds Banking Group. Pienemmät kilpailijat ovat silti erittäin kilpailukykyisiä ja houkuttelevat sijoittajia uusilla, innovatiivisilla tuotteilla. (Key Note 2013b, 6.)

2000-luvun alun IT-kuplan puhkeamisen jälkeen investointien tuotot tippuivat rajusti. Myöhemmin tuottoihin iski vuonna 2008 alkanut finanssikriisi. Monet investointipankit kärsivät finanssikriisin aikana. Sijoitusrahastot sen sijaan säilyttivät arvonsa paremmin, koska ne olivat riittävän hajautettuja. Finanssikriisin jälkeen toipuminen on ollut Isossa-Britanniassa jokseenkin hidasta. Luottamus markkinoihin on myös pikkuhiljaa palautumassa, pääasiassa uuden lainsäädännön seurauksena. Lainsäädännön muutokset suojaavat asiakkaita aiempaa paremmin. (Key Note 2013b, 6.)

**Kotitalouksien
käytettävissä
olevat varat
per asukas (£)**

	2007	2008	2009	2010	2011
Kotitalouksien käytettävissä olevat varat	14 305	14 733	15 109	15 619	15 976
Vuosittainen muutos (%)	-	3,0	2,6	3,4	2,3

Kuvio 7. Ison-Britannian taloudelliset trendit (miljoonaa puntaa) vuosina 2007–2011 (Key Note 2013f).

Brittiläisten kotitalouksien käytettävissä olevat varat ovat olleet lamasta ja synkistä taloudellisista näkymistä huolimatta kasvussa vuodesta 2007 alkaen (kuvio 7). Kotitalouksilla on enemmän ylijäämävaroja pakollisten menojen, kuten lämmityksen ja ruuan hankinnan jälkeen. Näin ollen Isossa-Britanniassa yksityishenkilöillä on teoriassa aiempaa enemmän varoja sijoittamiseen ja potentiaalisia sijoittaja-asiakkaita pankeille on aiempaa enemmän. (Key Note 2013b, 23.)

Mintel Oxygenin tekemän tutkimuksen (kuvio 8) perusteella on mielenkiintoista huomata, että vaikka brittiläisten kotitalouksien käytettävissä olevat varat ovatkin vuosittain kasvaneet tasaisesti, vuonna 2013 tutkimukseen osallistuneista vastaajista 36 % säästi vähemmän kuin vuotta aiemmin. Jopa 26 % koki haasteelliseksi saada rahojaan lainkaan säästöön. Vain 24 % Mintel Oxygenin tekemän tutkimuksen vastaajista säästi vuonna 2013 enemmän kuin vuonna 2012.

On vaikeaa sanoa yksiselitteisesti mistä tämä johtuu. Yksi mahdollisuus on, että kuten aiemmin todettiin (ks. s. 15), Ison-Britannian kansalaisten luottamus pankkeihin on ollut jokseenkin vähäistä ja Mintel Oxygenin tutkimuksessa on keskitytty nimenomaan pankkien tarjoamiin säästömahdollisuuksiin (kuten tavallisiin säästötileihin ja ISA-tileihin) eikä niinkään yksityishenkilöiden mahdollisuuksiin sijoittaa rahojaan esimerkiksi osakkeisiin tai rahastoihin.

Kuvio 8. Säästäminen Isossa-Britanniassa heinäkuussa 2013. (Mintel Oxygen 2013).

3 Kohdeyritykset

Valitsin esimerkkiyritykseni suomalaisista pankeista OP-Pohjolan ja brittiläisistä pankeista Lloyds Banking Groupin. Valinta on perusteltavissa sillä, että molempien finanssikonsernien asema omassa maassaan on riittävän samankaltainen vertailun suorittamiseksi.

3.1 OP-Pohjola-ryhmä

Suomen suurimpana finanssiryhmänä tunnettu OP-Pohjola-ryhmä tarjoaa asiakkailleen monipuolisen pankki-, sijoitus- ja vakuutuspalveluiden palvelukokonaisuuden. Liiketoiminta on jaettu kolmeen osa-alueeseen: pankkitoimintaan, vahinkovakuutuksiin ja varallisuudenhoitoon. Pankkitoiminta on näistä liiketoimintasegmenteistä suurin. (OP-Pohjola 2013a; OP-Pohjola 2013b.)

OP-Pohjola-ryhmä koostuu noin 200 itsenäisestä osuuspankista ja niiden omistamasta keskusyhteisöstä OP-Pohjola osuuskunnasta tytär- ja lähiyhteisöineen. Kaikki toiminta perustuu osuustoiminnallisuuteen. Osuuspankin omistajajäseneksi voi liittyä maksamalla määrätyn osuuskannan. Ryhmän perustehtävänä on edistää omistajajäsenten, asiakkaiden ja toimintaympäristön kestävästä taloudellisesta menestystä, turvallisuutta ja hyvinvointia. (OP-Pohjola 2013a; OP-Pohjola 2013c.)

OP-Pohjola osk on kaikkien osuuspankkien keskusyhteisö, jonka jäseniä ovat yhteenliittymään kuuluvat talletuspankit ja muut luottolaitokset. Se ohjaa ja valvoo jäsenlaitoksensa toimintaa sekä hoitaa OP-Pohjola-ryhmän muodostaman rahoitus- ja vakuutusryhmittymän ohjaus- ja valvontatehtävät ja toimii ryhmän strategisena omistusyhteisönä. Sen tytäryrityksiä ovat Pohjola Pankki Oyj ja OP-Palvelut Oy. Lisäksi sen tytäryhtiöihin lukeutuvat Helsingin OP Pankki Oyj, OP-Henkivakuutus Oy, OP-Rahastoyhtiö Oy, OP-Asuntoluottopankki Oyj, OP-Kotipankki Oyj sekä OP-Eläkekassa ja OP-Eläkesäätiö. (OP-Pohjola 2013d.)

Pohjola Pankki Oyj finanssipalvelukonserni on edellä mainituista tytäryhtiöistä merkittävin. Se toimii OP-Pohjola-ryhmän keskuspankkina hoitaen koko ryhmän maksuvalmiutta ja kansainvälistä liiketoimintaa. Pohjola Pankki Oyj on pörssinoteerattu NASDAQ OMX Helsingissä. (OP-Pohjola 2013e.)

Osuuspankit ovat paikallista vähittäispankkitoimintaa harjoittavia talletuspankkeja. Helsingin OP Pankki Oyj harjoittaa vastaavaa vähittäistoimintaa pääkaupunkiseudulla. Osuuspankit tarjoavat pankkipalveluita toimialueensa kotitalous- ja pk-yritysasiakkaiden lisäksi myös maa- ja metsätalousasiakkaille sekä julkiselle sektorille. Pankkitoiminnan tulos ennen veroja vuonna 2012 oli 601 miljoonaa euroa, mikä tarkoittaa 14,5 prosentin kasvua vuodesta 2011. (OP-Pohjola 2013c; OP-Pohjola 2013f.)

OP-Pohjola-ryhmä työllisti vuonna 2012 yhteensä 13 290 henkilöä. Noin 56 prosenttia henkilöstöstä on toimihenkilöitä ja kolmisenkymmentä prosenttia asiantuntijoita. Esi- miestehtävissä toimii hieman vajaa kymmenen prosenttia koko henkilöstöstä ja johdon osuus henkilöstöstä on nelisen prosenttia. Ryhmä on asettanut tavoitteekseen olla finanssialan vetovoimaisin työnantaja sekä samalla yksi arvostetuimmista suurista työnantajista Suomessa. (OP-Pohjola 2013g.)

3.2 Lloyds Banking Group

Finanssiryhmä Lloyds Banking Group on yksi Ison-Britannian suurimmista finanssiryhmistä. Finanssiryhmään kuuluu tunnettuja brändejä, kuten Lloyds Bank, Halifax, Bank of Scotland, TSB, Scottish Widows ja joitakin muita tunnettuja brändejä. Yhteensä ryhmä huolehtii yli 30 miljoonan asiakkaan pankki- ja vakuutuspalveluista. (Lloyds Banking Group 2013a.)

Lloyds Banking Group on tyypillinen finanssitalo, joka tarjoaa asiakkailleen pankkipalveluiden lisäksi koti- ja autovakuutuksia, henkivakuutuksia, mahdollisuuksia eläkesäästämiseen sekä muita sijoituspalveluita. Palveluita tarjotaan niin yksityis- kuin yritysasiakkaillekin. (Lloyds Banking Group 2013b.)

Lloyds Banking Group tarjoaa laajaa vähittäispankkitoimintaa Isossa-Britanniassa asuville asiakkaille. Laaja kattaus erilaisia tilejä ja esimerkiksi sijoituspalveluita takaa, että jokaiselle löytyy jotakin. Tarjolla on esimerkiksi lasten ja opiskelijoiden tilejä, erilaisia säästötilejä, mutta myös esimerkiksi islamilaisia tilejä. Finanssitalo tarjoaa palveluitaan useiden eri kanavien kautta, jotta jokainen asiakas voi käyttää parhaaksi katsomaansa väylää asioidensa hoitamiseen. Finanssitalolla on huomattava määrä konttoreita ympäri Iso-Britanniaa, mutta myös sähköisillä pankkipalveluilla on yli yhdeksän miljoonaa käyttäjää. Sähköiset palvelut ovatkin merkittävät verrattuna moneen muuhun pankki-

ryhmään Iso-Britanniassa. Lloyds Banking Groupin eri brändien nettipankkeihin kirjautaan päivittäin yhteensä noin kolme miljoonaa kertaa. Finanssiyhtymä on lisäksi aktiivinen sosiaalisessa mediassa. (Lloyds Banking Group 2013e, Key Note 2013a, 41–42.)

Lloyds Banking Group on perustettu tammikuussa vuonna 2009 Lloyds TSB Groupin ostaessa HBOS:n. Jokaisella pankkiyhtymään kuuluvalla brändillä on yksilölliset ja pitkät perinteet. Pankkiyhtymällä onkin historiaa jo 300 vuoden takaa. Esimerkiksi Bank of Scotland oli vuonna 1696 ensimmäinen eurooppalainen vähittäispankki, joka menestyksekkäästi jakoi paperirahaa, ja se oli ensimmäinen pankki Isossa-Britanniassa, joka alkoi hyödyntää tietokonetta keskitettyyn kirjanpitoon. (Lloyds Banking Group 2013c.)

Finanssiryhmän tulos vuonna 2012 ennen veroja oli yhteensä 2 607 miljoonaa puntaa, mikä vastaa noin 3 114 miljoonaa euroa. Lloyds Banking Group onnistui parantamaan tulostaan huikaisevasti, sillä vuonna 2011 yrityksen tulos oli 638 miljoonaa puntaa. (Lloyds Banking Group 2013c; Lloyds Banking Group 2013d.)

Yhtiön strategia on asiakaslähtöinen ja heijastelee asiakkaiden tarpeita. Lloyds Banking Group pyrkii olemaan paras pankki asiakkailleen. Yhtiön arvoihin kuuluukin asiakkaan asettaminen ensimmäiseksi tilanteessa kuin tilanteessa sekä toiminnan yksinkertaisena ja läpinäkyvänä pitäminen. Lloyds Banking Groupin aikomuksena on uudistaa ja yksinkertaistaa toimintaansa sekä tehdä organisaatiosta joustavampi ja tehokkaampi. (Lloyds Banking Group 2013f.)

Tässä opinnäytetyössä keskitytään Lloyds Banking Groupin vähittäispankkibrändi Halifaxin tarjoamiin tuotteisiin.

4 Yksityishenkilöille tarjotut sijoitustuotteet ja -palvelut

Vähittäispankit tarjoavat asiakkailleen yleensä monenlaisia mahdollisuuksia sijoittaa ja tallettaa. Tyypillisiä tuotteita ovat erilaiset talletustilit, rahastot, joukkolainat ja indeksilainat sekä suorat osakkeet.

Talletustilejä on erilaisia. Tavallisten käyttelytilien lisäksi on monenlaisia säästötilejä. Perusominaisuuksiltaan eri pankkien tarjoamat talletustilit ovat varsin yhdenmukaisia. Tilien korot vaihtelevat pankki- ja tilikohtaisesti, ja lisäksi eroja voi olla siinä, kuinka

usein säästötilille voi tallettaa rahaa tai milloin sieltä voi nostaa rahaa. (Finanssivalvonta 2014.)

Sijoitusrahastot sijoittavat useisiin eri sijoituskohteisiin, jotka yhdessä muodostavat rahaston. Se jakaantuu keskenään yhtä suuriin rahasto-osuuksiin, joita sijoittajalla on mahdollisuus merkitä. Sijoitusrahaston varoja hoitaa rahastoyhtiö ja ne säilytetään säilytysyhteisössä, joka samalla valvoo rahastoyhtiön toimintaa. (Pörssisäätiö 2012.)

Joukkovelkakirjalainat ovat yritysten, valtioiden tai kuntien liikkeelle laskemia lainoja, joissa korko on määritelty etukäteen. Sijoittaja saa aina sijoittamansa pääoman takaisin laina-ajan umpeutuessa. Indeksilainat ovat lainoja, joissa tuotto on sidottu kohde-etuuteen ja sen arvon kehitykseen. Kohde-etuutena voi olla esimerkiksi viiteindeksi tai osakekori. (Taloussanakirja 2014; Pohjolan indeksilainat 2014.)

Suorat osakkeet ovat monelle houkutteleva sijoitusvaihtoehto, sillä ne ovat tyypillisesti parhaiten tuottava sijoitusinstrumentti. Pitkällä aikavälillä ne tuottavat eri sijoitusvaihtoehtoista parhaiten. Yhtiöillä voi olla erilaisia osakkeita. Tämä tarkoittaa sitä, että eri osakesarjojen oikeudet voivat poiketa toisistaan. (Pörssisäätiö 2013.)

5 Osuuspankin tarjoamat sijoitustuotteet ja -palvelut

Osuuspankki tarjoaa asiakkailleen mahdollisuuksia sijoittaa erilaisiin rahastoihin, osakkeisiin tai joukkolainoihin. Lisäksi on mahdollista tallettaa rahansa talletustileille tai valita itselleen parhaaksi sijoitusmuodoksi vakuutussäättäminen tai eläkesäästäminen. OP-Pohjola tarjoaa erilaisia sijoitustuotteita erilaisille sijoittajille erilaisissa elämän vaiheissa. (OP-Pohjola 2014a.)

5.1 Tarjotut sijoitustuotteet

5.1.1 Rahastot

OP-Pohjolalla on tarjolla useampia erityyppisiä rahastoja: korkorahastoja, osakerahastoja, yhdistelmärahastoja ja hedge- sekä erikoissijoitusrahastoja. Korkorahasto koostuu erilaisista korkoinstrumenteista, esimerkiksi valtion tai yritysten liikkeelle laskemista sitoumuksista. Osakerahastot pitävät sisällään osakkeita, ja yhdistelmärahastot ovat

nimensä mukaisesti rahastoja, jotka yhdistävät korkotuotteita ja osakkeita. OP-Pohjola tarjoaa myös hedge-rahastoja asiakkailleen. Hedge-rahasto on yleisnimitys erityyppisille erikoissijoitusrahastoille, joiden tavoitteena on tehdä tuottoa missä tahansa markkinatilanteessa. Erikoissijoitusrahastoilla on oikeus poiketa sijoitusrahastolain asettamista rajoituksista, ja riskitaso riippuu rahaston sijoituspolitiikasta. (OP-Rahastoyhtiö 2014.)

OP-Pohjola tarjoaa myös säästäjille räätälöityjä säästäjän rahastoja, joita markkinoidaan helppoudella ja vaivattomuudella. Rahastoja on neljää tyyppiä: OP-Varovainen, OP-Maltillinen, OP-Tuottohakuinen ja OP-Rohkea. OP-Varovainen on nimensä veroisesti rahasto, jossa on matala riski, mutta toisaalta tuotto-odotuksetkaan eivät ole valtavia. Rahastoa suositellaan lyhyen aikavälin säästämiseen. OP-Maltillinen sen sijaan on keskimääräisen riskitason ja tuotto-odotuksen rahasto, joka sopii henkilöille, jotka tavoittelevat varoilleen tavallisia talletuksia parempaa tuottoa. OP-Tuottohakuinen on niin ikään tuotto-odotuksiltaan ja riskitasoltaan keskimääräisellä tasolla, mutta se koostuu tasapainoisesta sekoituksesta korkosijoituksista ja osakesijoituksista, kun Maltillisessa on osakkeita vain jonkin verran. OP-Rohkea on nimensä mukaan suunnattu korkeampaa riskiä sietäville säästäjille, jotka hakevat säästöilleen korkeampaa tuottoa. Surin osa rahaston sijoituksista on osakkeita. (OP-Pohjola 2014a.)

5.1.2 Osakkeet

OP-Pohjolan verkkopalveluiden välityksellä on mahdollista käydä kauppaa kotimaisilla ja ulkomaisilla osakemarkkinoilla. Lisäksi OP-Pohjola tarjoaa osaketutkimuksia, jotka auttavat valitsemaan mitä kotimaisia osakkeita kannattaa ostaa juuri tällä hetkellä.

Sijoittajille, jotka sietävät markkinoiden heilahteluja ja hakevat korkeaa tuottoa, suositellaan osakkeiden lisäksi myös ETF-rahastoja (Exchange Traded Fund). ETF-rahastot ovat indeksiosuusrahastoja, jotka sijoittavat passiivisesti jonkin indeksin mukaisesti, mutta ne toimivat kuitenkin kuten pörssiosakkeet: niillä voi käydä kauppaa ja niiden arvo muuttuu päivän mittaan kurssien vaihtelun mukaisesti (Penkki 2014).

Penkki (2014) mainitsee ETF-rahaston etuna tavalliseen rahastoon verrattuna kustannustehokkuuden, sillä ETF-rahaston salkunhoito on merkittävästi edullisempaa. OP-Pohjolassa kaupankäyntipalkkio on sama kuin osakkeilla ja se määräytyy markkinapai-

kan mukaan. ETF-rahastoja on mahdollista hankkia normaalin osaketoimeksiannon tavoin. (OP-Pohjola 2014b.)

5.1.3 Joukkovelkakirja- ja indeksilainat

Joukkovelkakirja- ja indeksilainoja voi hankkia itsenäisinä sijoitusinstrumentteina tai osaksi sijoitussalkkua. OP-Pohjolalla on tarjota kahdenlaisia vaihtoehtoja: Pohjola Pan-kin liikkeelle laskemia indeksi- ja yrityskorkolainoja ja OP-Pohjola-ryhmän joukkovelkakirjalainoja. Myös valtion, kuntien ja yritysten liikkeelle laskemiin lainoihin on mahdollista sijoittaa, jos OP-Pohjola-ryhmä toimii niissä merkintäpaikkana. (OP-Pohjola 2014c.)

5.1.4 Tilit

Erilaisia tilejä on tarjolla useita. Sijoittamiseen sopivia säästötilejä ovat tavoitetilit, ASP-tilit, kasvutuottotilit, määräaikaiset ja jatkuvat tuottotilit sekä tuottoplustilit. Eroja on esimerkiksi korkojen suuruudessa ja siinä, voiko rahat nostaa tililtä rajoitetusti vai rajoittamatta. (OP-Pohjola 2014d.)

Säästämisen aloittamiseen sopivat hyvin tavoitetilit ja ASP-tili. Tavoitetilille voi sijoittaa millaisen summan tahansa ja rahat ovat nostettavissa tililtä neljä kertaa vuodessa maksuttomasti. Rahaa voi tallettaa yksittäisillä tilisiirroilla tai vaihtoehtoisesti säännöllisesti säästämällä, jolloin sovittu summa siirretään esimerkiksi kuukausittain käyttelytililtä tavoitetilille. Tilin korko nousee säästösumman mukaan. Lisäkorkoa on mahdollista saada niiltä vuosilta, jolloin tavoitetililtä ei nosteta rahaa lainkaan. (OP-Pohjola 2014d, OP-Pohjola 2014e.)

OP-Pohjolan tarjoama ASP-tili on tarkoitettu asuntosäästämiseen. Tilille on sijoitettava 150–3000 euroa neljännesvuosittain. Säästösuunnitelmaa on mahdollista muuttaa jatkuvasti ja ASP-tilille voi siirtää rahaa myös yksittäisillä tilisiirroilla. Tiliä tarjotaan 18–30-vuotiaille asiakkaille. Tilillä on käyttötiliä parempi korko ja sille on myös mahdollista saada lisäkorkoa. Niin korko kuin lisäkorkokin ovat verovapaita. (OP-Pohjola 2014f.)

Mikäli sijoittajalle on ehtinyt kertyä jo jonkin verran säästöjä, OP-Pohjola tarjoaa erilaisia tilejä, joilla säästöille saa tavallista enemmän tuottoa. Tällaisia tilejä ovat ryhmätuottotili, kasvutuottotili, määräaikainen ja jatkuva tuottotili sekä tuottoplustili. Tuotto säästötileillä on varmaa ja turvallista. (OP-Pohjola 2014g.)

Ryhmätuottotili on yhteisöllinen tili, jonne voi sijoittaa rahojaan 100 eurosta aina 300 000 euroon asti. Talletuksille maksettava korko kasvaa suuremmaksi sen mukaan, mitä enemmän talletuksia ryhmätuottotilille tehdään yhteensä. Tili on määräaikainen ja rahat ovatkin nostettavissa vasta talletusjakson päätyttyä. Ryhmätuottotilille voi tallettaa alkutalletuksen lisäksi lisää rahaa tilisiirroilla osallistumisaikana. (OP-Pohjola 2014g.)

Kasvutuottotilille on mahdollista sijoittaa rahoja 1 000 eurosta enintään 300 000 euroon saakka. Se tarjoaa tavallista parempaa korkoa säästösummaan perustuen: mitä suurempi säästö, sitä parempi korko. Korko vaihtelee puolesta prosentista jopa kuuteen prosenttiin. Tilin avauksen yhteydessä on mahdollista tehdä kertatalletus (vähintään 1 000 euroa), mutta tilin saldoa voi kerryttää myös yksittäisillä tilisiirroilla tai säännöllisellä säästösopimuksella. Tililtä voi nostaa rahaa maksuttomasti neljä kertaa vuodessa ja pientä maksua vastaan useammin. (OP-Pohjola 2014g.)

Määräaikainen ja jatkuva tuottotili ovat turvallisia säästötilejä. Määräaikaiselle tuottotilille sovitaan talletusaika, jonka päätteeksi kertatalletuksena tehdyt säästöt korkoineen ovat nostettavissa tililtä. Tilille suositellaan talletettavaksi vähintään 2 000 euroa. Jatkuva tuottotili on määräaikaista tuottotilistä joustavampi. Rahat ovat nostettavissa tililtä milloin tahansa, ja kertatalletuksen lisäksi tilille on mahdollista säästää lisää rahaa yksittäisillä tilisiirroilla. Tilille suositellaan talletettavaksi vähintään 5 000 euroa. Molempien tuottotilien etuna on selkeä verotus. Lähdevero sekä peritään että tilitetään automaattisesti. (OP-Pohjola 2014g.)

Tuottoplustilille voi säästää 1 000 eurosta ylöspäin haluamansa summan rahaa. Tili on määräaikainen, ja rahat ovat nostettavissa vasta sovitun talletusajan päätyttyä. Tilille talletetaan vain alkutalletus, eikä lisätalletuksia säästöaikana ole mahdollista tehdä. Tilillä on kerran vuodessa maksettava takuukorko, mutta lisäksi tuottoplustilille on mahdollista saada lisäkorkoa korko- tai osakemarkkinoiden kehittymisen mukaan. Kuten monella muullakin tilillä, myös tuottoplustilillä on selkeä verotus. Vaadittu lähdevero peritään ja tilitetään automaattisesti, eikä säästäjän tarvitse murehtia niistä. Huomioitavaa on, että mahdollisesti maksettava lisäkorko ei ole talletussuojan piirissä, vaikka pääoma ja talletuskorko talletussuojan piiriin kuuluvatkin. (OP-Pohjola 2014h.)

5.1.5 Eläkesijoittaminen

Eläkesijoittaminen onnistuu esimerkiksi OP-eläkesäästö -palvelun avulla. Asiakas avaa eläketilin, jolla olevia varoja voi sijoittaa haluamiinsa kohteisiin. Säästää voi joko säännöllisesti kuukausittain tai suuremmilla kertasijoituksilla. Säästösuunnitelmaa voi muuttaa halutessaan. Eläketilin varoja voi sijoittaa määräaikaisille tileille, OP-rahastoihin, osakkeisiin tai indeksi- ja joukkovelkakirjalainoihin sen mukaan, mikä itselle parhaalta sijoitusvaihtoehdolta tuntuu. Varat ovat nostettavissa tililtä, kun työntekijän eläkelain mukainen lykätty vanhuuseläkeikä, tällä hetkellä 68 vuotta, täyttyy. Maksut ovat vuosittain verovähennyskelpoisia, eikä tuotoista tarvitse maksaa veroja ennen varojen nostoa. (OP-Pohjola 2014i.)

Myös OP-eläkevakuutus on sijoitusmuoto, joka auttaa täydentämään lakisääteistä eläkettä. OP-eläkevakuutuksessa yhdistetään rahasto- ja vakuutusäästämistä. Sijoituskohteita voi vaihtaa maksutta, eikä tuottoja veroteta vaihtamisen yhteydessä. Eläkevakuutusmaksut ovat verovähennyskelpoisia vuosittain aina 5 000 euroon saakka. Maksusuunnitelmaa voidaan muuttaa tai maksamisesta voi pitää halutessaan väli vuosia. OP-eläkevakuutus on kuitenkin pitkäaikaissäätämistä, eikä maksettuja maksuja voi nostaa takaisin halutessaan. (OP-Pohjola 2014j.)

5.2 Tarjotut sijoituspalvelut

OP-Pohjola tarjoaa varainhoidon palveluita OP-sijoituspalvelu nimellä. Tällöin varainhoidon asiantuntijat huolehtivat sijoittajan varoista ja sijoituksista eikä sijoittajan tarvitse seurata markkinoita. OP-sijoituspalvelun asiakkaille tarjotaan oma yhteyshenkilö, joka huolehtii sijoitusten lisäksi muista pankki- ja vakuutusasioista. Sijoituspalvelun kautta sijoitetut varat sijoitetaan OP-sijoitusvakuutuksen sijoituskoreihin: OP-sijoituspalvelu 25:een, OP-sijoituspalvelu 50:een tai OP-sijoituspalvelu 75:een. Sijoituspalvelun asiakkaana sijoittajan ei tarvitse murehtia valinnoista eri sijoituskohteiden välillä tai miettiä miten hajauttaisi salkkunsaa. Kaiken tämän hoitaa salkunhoitaja. OP-sijoituspalvelu 25 sijoituskori on kohdistettu maltilliselle sijoittajalle, OP-sijoituspalvelu 50 maltilliselle ja tuottohakuiselle asiakkaalle ja OP-sijoituspalvelu 75 tuottohakuiselle ja erittäin tuottohakuiselle asiakkaalle. Luonnollisesti riski kasvaa myös tuotto-odotusten kasvaessa. (OP-sijoituspalvelu 2014.)

OP-Private tarjoaa räätälöityä varainhoidon palvelua OP-Pohjolan asiakkaille. Tarjottu paketti on joustavasti muokattavissa sijoittajan tarpeisiin. Mikäli asiakas on kiinnostunut itse aktiivisesti sijoittamaan ja käymään esimerkiksi osakekauppaa, OP-Privaten tar-

joama henkilökohtainen varainhoitaja toimii ainoastaan asiantuntija-apuna. Mikäli asiakas sen sijaan ei ole kiinnostunut itse seuraamaan markkinoita, varainhoitaja hoitaa itsenäisesti ja aktiivisesti sijoittajan varoja yhdessä sovitun sijoitusstrategian mukaisesti. OP-Private -palveluiden asiakkailta on myös pääsy J.P. Morgan Asset Management ja Fidelity Internationalin rahastoihin, joita ei ole tarjolla muille asiakkaille. (OP-Private 2014.)

OP-Private on hyvin kokonaisvaltainen palvelu ja sisältää varallisuuden hoidon lisäksi monia muitakin palveluita: vakuutukset, lakipalvelut ja kiinteistöväilytys. Lakipalveluista voi saada apua esimerkiksi verosuunnitteluun ja varallisuuden siirtojen suunnitteluun ja kiinteistöväilytyspalvelut auttavat sijoitusasunnon hankinnassa, vuokrauksessa ja myynnissä. (OP-Private 2014.)

OP-Pohjolan tarjoama OP-Private -palvelu on arvioitu pankki- ja rahoitusalan Euro-money-lehden tutkimuksessa Suomen parhaaksi vuonna 2010. Kaikki varainhoitajat suorittavat Private banking -tutkinnon sekä arvopaperinvälittäjien tutkinnot. OP-Private -palvelun markkinoinnissa painotetaan asiantuntijaosaamista ja palvelun hyvää laatua. (OP-Pohjola 2014k.)

OP-Pohjola tarjoaa asiakkailleen sijoittajaprofiilin kartoittamispalvelua. Kartoittaminen on helposti tehtävissä verkkopankin kautta tai siitä voi keskustella pankkineuvojien kanssa sovitussa tapaamisessa. Profiilin avulla OP-Pohjola osaa tarjota asiakkaalle parhaiten kohdennettuja sijoitustuotteita, jotka sopivat esimerkiksi asiakkaan riskin sietokykyyn ja tuotto-odotuksiin. (OP-Pohjola 2014m.)

Verkkopankin lisäksi OP-Pohjola tarjoaa monipuolisen mobiililaitteille optimoidun OP-mobiili -pankkisovelluksen. Tutustuin mobiilisovellukseen ja sen tarjoamiin ominaisuuksiin lataamalla sovelluksen omaan älypuhelimeni.

Mobiilisovelluksella on mahdollista hallinnoida päivittäisten pankkiasioiden lisäksi myös sijoituksiaan. Sovellukseen voi luoda ”Oma seuranta” -listan, jolle voi tallentaa haluamansa osakkeet. Listalta osakekurssien muutokset ovat helposti ja koostetusti seurattavissa. Tiedot päivittyvät lähes reaaliaikaisesti, vain 15 minuutin viiveellä.

Mobiilisovelluksella on mahdollista tarkastella myös rahastojen ominaisuuksia ja tuottoja. Alaotsikoiden alle on koottu erityyppiset rahastot järkeviin ryhmiin. Näin sijoittajan on helppoa löytää haluamansa rahasto nopeasti. Rahaston nimen takaa löytyvät kattavat

tiedot rahastosta: esimerkiksi kurssihistoria, perustiedot ja rahaston kuvaus. Myös rahastot voi lisätä ”Oma seuranta” -listalleen.

Sovellukseen päivittyvät myös tärkeimmät talousuutiset, joka auttaa sijoittajaa pysymään ajan hermolla ja tekemään tarvittaessa oikeita ratkaisuja. Saatavilla ovat myös Pohjolan ja Ulkominteriön viimeisimmät tiedotteet. Lisäksi OP-mobiililla voi tarkastella omia vakuutuksiaan ja vahinkoilmoituksia sekä etsiä ohjeita vahingon käsittelyyn liittyen.

5.3 Muut palvelut ja palveluehdot

OP-Pohjola on panostanut sähköisiin palveluihin sekä puhelinneuvontaan kaikkien eri sijoitusvaihtoehtojen osalta. Esimerkiksi osakekauppaa on mahdollista hoitaa puhtaasti verkkopankista käsin ja monet tilit on mahdollista avata puhelinsoitolla. Tilien avauksen jälkeen säästötilien hoito, esimerkiksi tilisiirrot tai säästösuunnitelman muuttaminen, hoituvat helposti verkkopankin kautta tai vähintäänkin puhelimitse. Varsinaisia tapauksia pankissa ei tavallinen sijoittaja juurikaan tarvitse, ellei erikseen niin halua.

Internet-palvelussa on pankkitunnuksilla kirjautuville asiakkaille laaja kattaus erilaista informaatiota kaikesta tarvittavasta. Tunnuksilla pääsee esimerkiksi tutustumaan kaikkiin OP-Pohjolan tarjoamiin rahastoihin. Rahastokohtaisilla sivuilla on kuvaus rahaston sisällään pitämistä tuotteista, selvitys rahastonhoitajasta ja tuottokaavioita. Rahastokohtaisten sivujen avulla sijoittajan on helppo päättää mikä rahastoista sopii hänelle parhaiten.

Verkkopalveluissa on tarjolla myös erilaisia laskureita, joiden avulla on mahdollista laskea mahdollisia tuottoja eri säästövaihtoehdoille, joukkolainoille ja rahastoille. Laskureita on tarjolla myös sijoitusvakuutuksille ja eläkevakuutuksille. Laskurit on tarkoitettu helpottamaan sopivien sijoituskohteiden valintaa.

OP-sijoituspalvelu on sikäli poikkeus, että se ei ole tarjolla kaikille asiakkaille. OP-sijoituspalvelun tuotteita tarjotaan asiakkaille, jotka haluavan hoitaa yli 25 000 euron sijoitusvarallisuutta. OP-Private on niin ikään poikkeuksellinen palvelukokonaisuus, että sitä tarjotaan yli 100 000 euron varallisuuden hoitamiseen eikä se näin ollen ole tarjolla kaikille OP-Pohjolan asiakkaille. (OP-sijoituspalvelu 2014, OP-Private 2014.)

6 Lloyds Banking Groupin (Halifaxin) tarjoamat sijoitustuotteet ja -palvelut

Halifax tarjoaa asiakkaille monenlaisia säästö- ja ISA-tilejä sekä mahdollisuuksia sijoittaa rahastoihin. Tarjolla on vaihtoehtoja myös eläkesäästämiseen.

6.1 Tarjotut sijoitustuotteet

6.1.1 Tilit

Säästötiliä on tarjolla useita erilaisia. Tarjolla olevia säästötiliä ovat Fixed Online Saver, Online Tracker Bond, Online Saver, Everyday Saver, Tracker Bond ja Regular Saver. Lisäksi tarjolla on ISA-tilejä ja lapsille suunnattuja säästötiliä (ks. luku 6.1.2 ja 6.1.3). Useimmat säästötilit on tarkoitettu yli 16-vuotiaille asiakkaille. (Halifax 2014a.)

Fixed Online Saver on säästötili, jonka voi avata ainoastaan verkkopankissa. Tili on määräaikainen, ja sen voi avata vähintään 500 punnan sijoituksella. Itselleen sopivan määräaikaisen ajanjakson voi valita kuudesta kuukaudesta aina viiteen vuoteen. Rahat ovat nostettavissa tililtä valitun ajanjakson päätteeksi. Tilille maksetaan kiinteää korkoa, jonka voi valita maksettavaksi joko kuukausittain tai vuosittain. (Halifax 2014a.)

Määräaikaisen Online Tracker Bond -tilin voi avata joko konttorissa tai puhelimitse, mutta sitä on mahdollista hallita verkkopankissa. Tilin voi avata vähintään 500 punnan kertasijoituksella, joka on tehtävä online-tilisiirtona. Tili on vaihtuvakorkoinen, ja korko on sidottu Bank of Englandin pankkikorkoon. Korko maksetaan kuukausittain. Online Tracker Bond -tilille säästetyt varat on mahdollista nostaa vasta määräaikaisuuden päätyttyä. (Halifax 2014a.)

Tracker Bond -säästötili vastaa oikeastaan täysin Online Tracker Bond -tiliä. Erotuksena on se, että tätä tiliä voi hallinnoida ainoastaan konttorissa tai puhelimitse. Online Tracker Bond -tilin tapaan tilin korko on sidottu Bank of Englandin pankkikorkoon. Myös Tracker Bond -tili on määräaikainen, ja sen voi avata vähintään 500 punnan kertatalletuksella. (Halifax 2014a.)

Online Saver on joustava säästötili, jota voi hallinnoida ainoastaan verkkopankissa. Tilille voi tallettaa haluamansa summan rahaa joko yksittäistalletuksella tai tallettamalla

pienempiä summia useammin. Lisäksi tililtä voi tehdä nostoja niin usein kuin itse haluaa. Tili on vaihtuvakorkoinen säästötili. (Halifax 2014a.)

Everyday Saver on hyvin samantyyppinen Online Saver -säästötilin kanssa. Tätä säästötiliä voi kuitenkin hallinnoida verkkopankin lisäksi myös konttorissa tai puhelimitse. Everyday Saver -tilille on mahdollista saada pankkiautomaattikortti, jolla voi tehdä käteisnostoja pankkiautomaateista. Tilin voi avata vain yhden punnan sijoituksella, ja lisätalletuksia voi tehdä niin usein kuin asiakkaalle parhaiten sopii. Myöskään nostoja ei ole rajoitettu, vaan tilillä olevia varoja voi käyttää joustavasti. Erikoisuus tällä tilillä muihin tileihin verrattuna on se, että sen voi avata jo 11-vuotias lapsi. (Halifax 2014i.)

Regular Saver -säästötili on tarkoitettu säännölliseen säästämiseen. Kuukausittaisen säästösumman voi valita itselleen sopivimmaksi. Tilille on kuitenkin talletettava vähintään 25 puntaa ja enintään 250 puntaa kuussa. Regular Saver -säästötilin avaamisen yhteydessä asiakkaalle avataan myös Everyday Saver -tili. Regular Saver -tilillä on vuoden ajan kiinteä korko. Vuoden säästöjakson jälkeen tilille kertyneet säästöt ja maksetut korot siirretään Everyday Saver -tilille. Tämän jälkeen asiakkaan on mahdollista jatkaa Regular Saver -säästötilille säästämistä seuraavan vuoden ajanjaksoksi. Tilille maksettava korko vaihtuu vuoden välein. Tiliä voi hallita joko konttorissa tai puhelimitse, verkkopankissa voi ainoastaan tarkastella tilin saldoa. (Halifax 2014j.)

Lisäksi Halifax tarjoaa erittäin perinteisen Passbook Saver -säästötilin, jossa pankki tarjoaa perinteisen pankkikirjan, jota päivitetään jokaisen transaktion jälkeen. Säästötilin voi avata vain yhden punnan sijoituksella, ja sitä voi hallita ainoastaan Halifaxin pankkikonttorissa. Tilille voi tehdä panoja ja sieltä voi nostaa rahaa niin usein kuin haluaa. Tällä hetkellä tilille maksettava korko on 0,50 prosenttia. (Halifax 2014a.)

6.1.2 ISA-tilit

ISA-tilit ovat erittäin suosittuja sijoituskohteita Isossa-Britanniassa. Niitä on tarjolla mitä erilaisimpia erilaisiin elämäntilanteisiin. ISA-tilit ovat niin sanottuja Individual Savings Account -tilejä, joita koskevat erityiset verotussäännöt. ISA-tileille maksettavat korot ovat täysin verovapaita. Tilit ovatkin tämän vuoksi usein hyvä tapa sijoittaa rahat turvallisesti keskipitkiksi tai pitkiksi ajoiksi. Halifax tarjoaa asiakkailleen monenlaisia ISA-säästötilejä, esimerkiksi ISA Saver Fixed-, ISA Saver Online- ja ISA Saver Variable -tilejä.

Nimensä mukaisesti ISA Saver Fixed on määräaikainen säästötili, jolta voi nostaa rahat ainoastaan määräajan päätyttyä. Minimisijoitus tilille on 500 puntaa. Tilille voi valita itselleen sopivan määräaikaisen ajanjakson yhdestä viiteen vuotta. ISA Saver Fixed -tilille maksettava korko vaihtelee valitusta ajanjaksosta, mutta korot ovat verottomia. Mikäli tilin haluaa lopettaa ennen määräaikaisuuden päättämistä, asiakas menettää määrätyn summan tililtään. Summa voi olla 90 päivän veroton korko yhden vuoden ajanjaksolla tai 180 päivän veroton korko kahden vuoden ajanjaksolla. ISA Saver Fixed -tili on hallinnoitavissa ainoastaan konttorissa tai puhelimitse. (Halifax 2014k.)

ISA Saver Online -tili on ainoastaan internetissä avattava säästötili, jonne voi sijoittaa rahansa määräämättömäksi ajaksi. Tilille voi tallettaa rahojaan niin usein kuin haluaa, ja sijoitettuja varoja voi vastaavasti nostaa halutessaan. Pienin alkusijoitus on ainoastaan yksi punta. Tätä tiliä on mahdollista hallinnoida verkkopankissa. Ensimmäisen vuoden ajan ISA Saver Online -tilille maksetaan 1,30 prosentin lisäkorkoa vaihtuvan koron päälle. Vuoden jälkeen lisäkorkoa ei enää makseta, vaan jäljelle jää vain vaihtuva korko, joka on tällä hetkellä 0,25 prosenttia. Myös lisäkorko on verovapaa. (Halifax 2014k.)

ISA Saver Variable on niin ikään mahdollista avata vain yhdellä punnalla. Tililtä on nostettavissa rahoja niin usein kuin on tarvetta. Ensimmäisen vuoden ajan ISA Saver Variable -tilille maksetaan vaihtuvan koron päälle prosentin lisäkorkoa, jonka jälkeen maksettavaksi jää enää vaihtuva korko. Tällä hetkellä korko tilille on puoli prosenttia, lisäkorolla 1,50 prosenttia. Myös lisäkorko on verovapaa. Tili on hallinnoitavissa pankkikonttorissa ja puhelimitse, mutta myös verkkopankissa. (Halifax 2014k.)

6.1.3 Lasten säästö- ja sijoitustilit

Isossa-Britanniassa on suosittua avata säästötili lapsia varten. Suurimman osan tileistä voi avata vain lapsen vanhemmat tai huoltajat. Halifaxin tarjonnassa on neljä ainoastaan lapsille tarkoitettuja tiliä: Kids' Regular Saver, Young Saver, Kid's Fixed Saver ja Junior Cash ISA.

Kids' Regular Saver on 0–15-vuotiaille lapsille tarkoitettu määräaikainen säästötili. Tilin voi avata kymmenellä punnalla ja sinne voi tehdä kuukausitalletuksia kymmenestä saataan puntaan. Tilillä on kiinteä korko, joka määräytyy tilin avauksen yhteydessä. Myös Kid's Fixed Saver on määräaikainen tili, joka on tarkoitettu 0–15 vuotiaille lapsille. Tilin voi avata 500 punnalla ja rahat ovat nostettavissa määräajan päätteeksi. Tilille ei alkutalletuksen jälkeen voi tehdä lisätalletuksia. Ajan voi valita säästötarkoituksen mukaan kuudeksi kuukaudeksi tai yhdestä viiteen vuotta. (Halifax 2014a.)

Young Saver -säästötili on myös tarkoitettu 0–15-vuotiaille lapsille, mutta sinne talletetut varat ovat nostettavissa rajoittamattomasti. Tilin voi myös lopettaa ennen kuin lapsi täyttää 15 vuotta. (Halifax 2014a.)

Junior Cash ISA on tarkoitettu alle 18-vuotiaille. Muiden ISA-säästötilien tapaan sille maksettava korko on verovapaata. Tili on määräaikainen eivätkä rahat ole ostettavissa ennen kuin lapsi täyttää 18. Tilille on mahdollista saada lisäkorkoa, mikäli tilin avaavalla aikuisella on itsellään Halifax Cash ISA -tili. Myös yli 16-vuotiaille lapsille maksetaan lisäkorkoa. Vaikka tilin voi avata vain lapsen vanhempi tai huoltaja, panoja voi tehdä kuka tahansa. Tilin saldoa ei ole mahdollista tarkastella verkkopankissa. (Halifax 2014b.)

Suosittu kohde on myös Junior Stocks & Shares ISA. Tämä ISA on tarkoitettu sijoitustiliksi lapsille. Vanhemman tai lapsen huoltajan on avattava tili alle 16-vuotiaalle, mutta 16–17-vuotias nuori voi avata tilin omalla nimellään. ISA-tilille on pääsy vasta, kun lapsi täyttää 18 vuotta, jonka jälkeen rahat siirretään sopivalle ISA-tilille, josta täysi-ikäinen nuori saa joko nostaa rahansa tai sijoittaa ne eteenpäin. Tyypillisintä on, että tilin rahat käytetään yliopisto-opintoihin. ISA sijoittaa the Scottish Widows UK Tracker Fund -rahastoon, joka pitää sisällään FTSE 100 -indeksiin listattuja yrityksiä. FTSE 100 -indeksi sisältää Lontoon pörssin 100 suurinta listattua yritystä. (Halifax 2014c.)

The UK Tracker Fund -rahasto on luokiteltu kohtuullisen riskiseksi sijoitustuotteeksi. Tuotteessa on suhteellisen korkea riski, mutta toisaalta potentiaalia keskimääräistä korkeampiin tuottoihin. Halifax alleviivaa, että on mahdollista, että lapsen täytettyä 18 vuotta hän saa alkuperäistä sijoitusta vähemmän takaisin. Junior Stocks & Shares ISA:n veroedut ovat riippuvaisia lapsen yksilöllisestä tilanteesta. (Halifax 2014c.)

6.1.4 Rahastot

Halifaxilla on tarjolla useita rahastoja. Osa rahastoista tarjotaan yhteistyössä Lloyds Banking Groupin toisten tytäryhtiön, Scottish Widows:n kanssa. Tällaisia rahastoja ovat Scottish Widows Cautious Growth, Scottish Widows Balanced Growth, Scottish Widows Progressive Growth sekä Scottish Widows Adventurous Growth. Cautious Growth -rahasto pitää sisällään pääasiassa joukkovelkakirjoja. Rahasto voi sisältää Ison-Britannian valtion joukkovelkakirjoja, indeksisidottuja arvopapereita ja muita sidotun koron arvopapereita, ulkomaisia joukkovelkakirjoja sekä jonkin verran high yield joukkovelkakirjoja. Lisänä voi olla myös kiinteistöjä. Rahasto on arvioitu riskiasteikolla yhdestä seitsemään, jossa 1 on riskittömin ja 7 riskisin vaihtoehto. Scottish Widows Cautious Growth on arvioitu asteikolla tasolle kolme. (Halifax 2014d; Scottish Widows 2014a.)

Scottish Widows Balanced Growth on osakkeita, joukkovelkakirjoja sekä kiinteistöjä sisältävä rahasto. Joukkovelkakirjat ovat samantyyppisiä kuin Cautious Growth -rahastossa. Rahasto on arvioitu riskitasoltaan tasolle neljä, joka tarkoittaa keskitason riskiä. Riskiä nostavat osakkeet. (Scottish Widows 2014b.)

Scottish Widows Progressive Growth -rahastossa on pääasiassa osakkeita, mutta mahdollisesti myös joukkovelkakirjoja ja kiinteistöjä. Lisäksi rahasto voi pitää sisällään hyödykkeitä tai muita vaihtoehtoisia tuotteita kuten johdannaisia. Rahasto on aavistuksen riskisempi, sillä se sisältää enimmäkseen osakkeita. Siksi se onkin asetettu riskitasolle viisi. Näin ollen rahastolla on mahdollisuus saada myös hieman enemmän tuottoa kuin pelkkiä joukkovelkakirjalainoja sisältävillä rahastoilla. (Scottish Widows 2014c.)

Scottish Widows Adventurous Growth -rahasto on riskisin rahasto. Se koostuu käytännössä pelkästään osakkeista. Osakkeet voivat olla brittiläisiä, ulkomaalaisia tai kasvavien markkinoiden osakkeita. Koska rahastossa on pelkästään osakkeita, myös riski

kasvaa samalla. Tuotto-odotus on kuitenkin näin ollen korkeampi. (Scottish Widows 2014d.)

Lisäksi Halifax tarjoaa monenlaisia muita sijoitusrahastoja, kuten eurooppalaisiin tai Kaukoidän osakkeisiin sijoittavia rahastoja, pieniin yrityksiin sijoittavia rahastoja ja indekseihin sidottuja rahastoja. Indeksinä käytetään FTSE 100 indeksiä, joka pitää sisälleen 100 Lontoon pörssin suurinta yritystä (Bloomberg 2014). Riskit ja tuotot vaihtelevat rahastokohtaisesti, joten jokaiselle sijoittamisesta kiinnostuneelle löytyy varmasti sopiva sijoituskohte. (Halifax 2014d.)

6.1.5 Eläkesijoittaminen

Eräs eläkesijoittamisen vaihtoehto on niin kutsuttu SIPP (Self Invested Personal Pension), joka on joustava ja yksilöllinen tapa säästää eläkettä varten. Suurin osa henkilökohtaisista ja yrityseläkkeistä Isossa-Britanniassa jättää sijoituspäätökset salkunhoitajille, mutta SIPP-eläkesäästämässä annetaan asiakkaalle itselleen mahdollisuus päättää varojen sijoittamisesta. (Halifax 2014e.)

Halifax SIPP mahdollistaa konttisummalla sijoittamisen tai vaihtoehtoisesti sijoitussuunnitelman mukaisen säännöllisten pienempien summien sijoittamisen. Asiakas voi sijoittaa vaihtoehtoisesti moniin erilaisiin tuotteisiin, esimerkiksi osakkeisiin ja warranteihin tai erilaisiin rahastoihin tai joukkovelkakirjoihin. Eläkesijoituksista ei tarvitse maksaa pääomatuloveroa. Eläkesäästämässä on myös muita verotuksellisia helpotuksia. (Halifax 2014e.)

6.2 Tarjotut sijoituspalvelut

Henkilöille, joiden vuositulot ovat 100 000 puntaa tai enemmän tai joilla on saman verran säästöjä ja sijoituksia, Halifax tarjoaa maksua vastaan varallisuuden hallinnan neuvontaa. Neuvonta auttaa selvittämään mahdolliset puutteet nykyisissä talouden järjestelyissä ja suosittelee kokonaisvaltaisia taloudellisia ratkaisuja. Suunnitelmia on mahdollista arvioida uudelleen ja uusia milloin tahansa. Neuvontapalveluita voi hyödyntää myös eläkesuunnitteluun niin ennen eläkkeelle pääsyä kuin eläkkeelle pääsyn jälkeenkin. Halifaxin tarjoamat neuvonantajat auttavat valitsemaan parhaat sijoitus- ja säästö-

tuotteet Lloyds Banking Groupin sekä muutamien muiden valikoitujen palveluntarjoajien valikoimista. (Halifax 2014f.)

Puhelinpalveluissa on mahdollista hoitaa jonkin verran sijoituksiaan ja saada niihin liityvää konsultaatiota. Sijoitusten hallinta on mahdollista puhelinpalvelussa. Puhelimesa voi myös korottaa esimerkiksi sijoitustilinsä saldoa tai siirtää olemassa olevia varoja rahastoihin. (Halifax 2014g.)

6.3 Muut palvelut ja palveluehdot

Halifaxin tarjoamista säästötileistä suurin osa on avattava joko konttorissa tai soittamalla asiakaspalvelijalle. Myös esimerkiksi lisätalletukset on hoidettava joko puhelimitse tai konttorissa käymällä. Säästötilien saldoa voi usein kuitenkin tarkastella verkkopankissa. Erikoisuutena on kuusi tiliä, jotka ovat avattavissa myös verkkopalveluiden kautta. Nämä tilit ovat ISA Saver Online, ISA Saver Variable, Online Saver, Everyday Saver, Fixed Online Saver ja Online Tracker Bond. Nämä tilit on avattava verkkopalvelussa, ainoastaan ISA Saver Variable ja Everyday Saver on avattavissa myös puhelimitse tai konttorissa. (Halifax 2014a.)

Moni palveluista oli tarjolla ainoastaan konttorissa tai puhelimitse. Esimerkiksi joillekin tileille on mahdollista tallettaa rahaa ainoastaan pankkikonttorissa. Muutamia säästötilejä lukuun ottamatta muita sijoitustuotteita ei ole mahdollista hallinnoida lainkaan verkkopankissa, vaan mahdolliset muutokset ja uudet sijoitukset on hoidettava joko puhelimitse tai pankkikonttorissa. Scottish Widowsin rahastoihin tehtävät muutokset on ilmoitettava vaaditulla lomakkeella ja ilmoitettava postitse.

Verkkopalveluissa on oppaita helpottamaan sijoittamisen ja säästämisen aloittamista. Oppaat avaavat tuoton ja riskin perusteita, perustelevat syitä sijoittamiselle ja selkeyttävät sijoituskohteiden, kuten ISA-tilien ja rahastojen, ominaisuuksia. (Halifax 2014h.)

Halifax tarjoaa varallisuuden hallinnan neuvontapalveluita ainoastaan henkilöille, joiden vuositulot ovat 100 000 puntaa tai enemmän. Muut neuvontapalvelut ovat tarjolla kaikille pankin asiakkaille.

7 Vertailu

OP-Pohjolan ja Lloyds Banking Groupin tarjoamat sijoitusmahdollisuudet ovat hyvin samankaltaisia. Lainsäädäntö molemmissa maissa on todennäköisesti hyvin yhdenmukainen, sillä molemmat maat kuuluvat Euroopan keskuspankkijärjestelmään. Varmasti osin tämän seurauksena yksityishenkilöille tarjottu tuotevalikoima on pääpiirteittäin sama. Vaihtelua on luonnollisesti maksetuissa koroissa ja erilaisissa palvelumaksuissa. Eroa on myös tuotteiden ohella tarjottavissa palveluissa.

Yhteneväisyydet ovat varmasti osin selitettävissä sillä, että molemmat maat kuuluvat Euroopan keskuspankkijärjestelmään, jonka seurauksena Ison-Britannian ja Suomen kansallisten keskuspankkien on noudatettava pääosin samoja sääntöjä. Suomi kuuluu kuitenkin myös eurojärjestelmään. Näin ollen Suomessa on lisäksi noudatettava eurojärjestelmässä asetettuja suuntaviivoja ja tavoitteita.

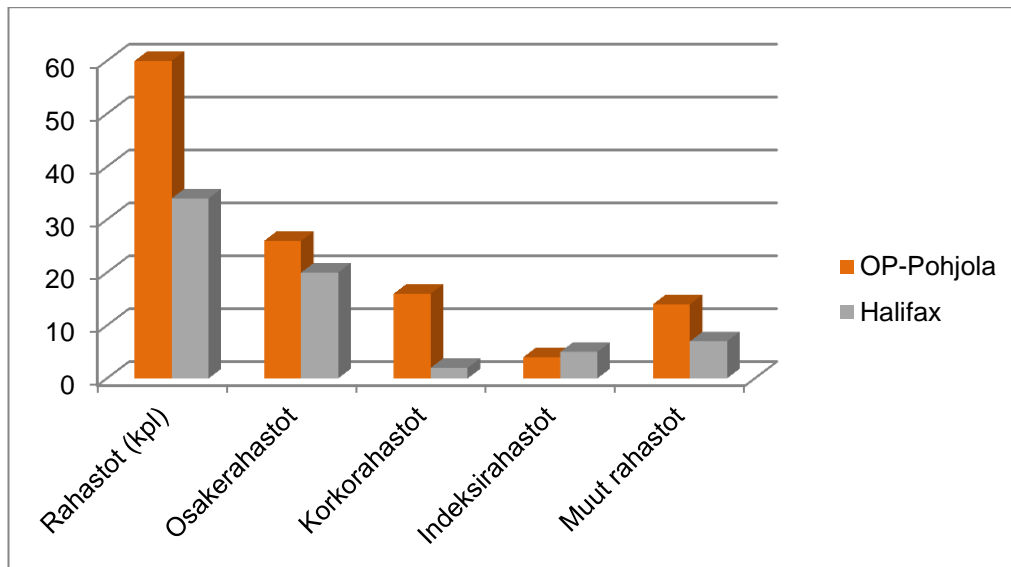
ISA-tilit ovat Ison-Britannian oma erikoisuus. Täysin vastaavia tilejä ei ole saatavilla Suomessa. Mielenkiintoista oli huomata, että ISA-tilien kirjo on hyvin vaihteleva. ISA-tileiksi luetaan monet tavanomaiset määräaikaiset tai toistaiseksi voimassa olevat säästötilit, mutta myös erilaiset tuottotilit, jolle haetaan tuottoa sijoittamalla rahastoihin tai osakkeisiin. Säännönmukaista on kuitenkin se, että tileille kertyvä voitto on veroton tai verotusta on helpotettu.

Suomen ASP-tilejä vastaavia vain asuntosäästämiseen keskittyviä tilejä ei sen sijaan ole Isossa-Britanniassa tarjolla lainkaan. Osa ISA-tileistä on kuitenkin tarkoitettu lapsille pitkäaikaiseen säästämiseen, joten kertyneet säästöt voi hyvin käyttää esimerkiksi asunnon hankintaan tai yliopisto-opintoihin.

Erilaisia lapsille suunnattuja säästö- ja sijoitustilejä onkin Isossa-Britanniassa jokseenkin paljon. Uskoisin, että niiden suosio johtuu osin maksullisista yliopisto-opinnoista. Monet aloittavat säästötileille säästämisen lapsen ollessa hyvin nuori, jolloin yliopisto-opintojen alkamiseen mennessä tilille on ehtinyt kertyä sievoinen summa. Suomessa tarjolla ei ole ainoastaan alle 18-vuotiaille tarjottuja säästö- tai sijoitustilejä.

Rahastotarjonta on molemmissa maissa hyvin samantyyppinen. Tarjolla on varovaisen riskin ja maltillisen tuoton rahastoja, mutta myös riskisempiä ja suurempaa tuottoa haakevia osakkeisiin keskittyviä rahastoja. Myös indekseihin sidotut rahastot ovat hyvin

samankaltaisia. OP-Pohjolla on kuitenkin huomattavasti laajempi ja monipuolisempi rahastojen tarjonta (kuvio 9). Tarjolla on lukumääräisesti lähes kaksinkertainen määrä rahastoja. Suomalaiset ovat tyypillisesti aina olleet innokkaita rahastosijoittajia (ks. luku 2.5.4), joten luultavasti siksi suomalaisilla pankeilla on laaja rahastotarjonta.

Kuvio 9. Pankkien yksityisasiakkailleen tarjoamat rahastot.

Eroja tarjottujen tuotteiden kohdalla on jonkin verran verotuksellisesti, mutta myös yhteneväisyyksiä löytyy. Jotkin tuotteet, kuten osa ISA-tileistä, ovat Isossa-Britanniassa verovapaita ja toisille tuotteille, kuten eläkesijoituksille, on laadittu verohelpotuksia. Suomessa taasen esimerkiksi ASP-tilin korot ovat verovapaita. Eläkesäästämisen on myös Suomessa laadittu verohelpotuksia. Sijoitusten tuotosta ei tarvitse maksaa säästöaikana veroja, vaan pääomatuloveroa maksetaan vasta eläkesäästöjä nostettaessa.

Halifax ei tarjoa yhtä laajasti henkilökohtaisia varallisuudenhoidon palveluita kuin OP-Pohjola. Tämä johtuu varmasti siitä, että Lloyds Banking Groupilla on alaisuudessaan useita eri brändejä, joista esimerkiksi Bank of Scotland tarjoaa kattavia varallisuudenhoidon palveluita varakkaammille asiakkailleen. Halifax on tuotekattauksessaan suuntautunut enemmän päivittäispankkitoiminnan saralle.

Tutkimuksessa huomattavin ero on oikeastaan palveluntarjonnassa verkkopalveluissa. OP-Pohjola tarjoaa monipuolisesti sijoitusasioiden hoitoa verkkopankin kautta, mutta Halifax-pankissa mahdollisuudet sijoitusten hoitoon internetissä ovat rajoitetummat.

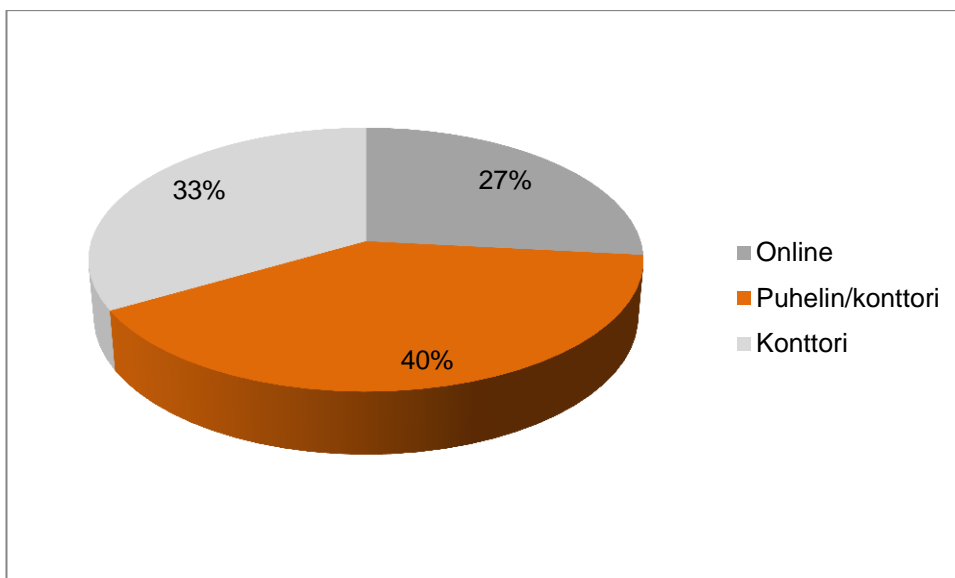
Tämä on suuri kulttuurillinen eroavaisuus pankkitoiminnan välillä Suomessa ja Isossa-Britanniassa.

Suomi on tyypillisesti ollut edelläkävijä teknologian kehityksessä, ja se näkyy myös pankkien palvelutarjonnassa. OP-Pohjolassa on mahdollista hoitaa lähes kaikki pankkiasiansa ainoastaan verkon välityksellä, ainoastaan joidenkin tilien avaamiseen vaaditaan puhelinsoitto tai konttorivierailu. Konttoriverkosto on supistunut viimeisten vuosikymmenten aikana huomattavasti (ks. luku 2.4.3), ja kehityksen suunta onkin selvä: asiakkaalle siirretään yhä enemmän vastuuta myös sijoitusasioiden hoitamisessa.

Verkkoasiointi mahdollistaa myös joustavat palvelut, sillä asiakas voi hoitaa sijoituksiinsa missä ja milloin tahansa. OP-Pohjola tarjoaakin tavanomaisen verkkopankkinsa lisäksi mobiililaitteille optimoidun sovelluksen, joka tekee verkkopankissa asioimisesta sujuvaa ja erittäin joustavaa. Myös sijoittaja-asiakkaiden yksilöllisiä tarpeita on huomioitu mobiilisovelluksessa. Sovelluksen sisältöä on osin mahdollista muokata omiin tarpeisiinsa parhaiten sopivaksi.

Halifaxilla ei ole läheskään yhtä kattavia verkkopalveluita kuin OP-Pohjolalla. Esimerkiksi tiettyihin rahastoihin tehtävät muutokset on tehtävä kirjeellä postitse ja suurin osa sijoitustuotteista, kuten erilaiset säästötilit, on avattava konttorissa. Sijoituspalveluita tarjotaan kuitenkin jonkin verran puhelimesta. Puhelinpalvelussa voi hallinnoida esimerkiksi säästötilejään ja tehdä sinne panoja. Halifax tarjoaa myös sijoitusneuvontaa puhelimitse.

Perinteinen konttorissa asiointi on Isossa-Britanniassa edelleen suosittua, ja suurin osa briteistä hoitaakin vain tavanomaiset tilien saldojen tarkastelut verkkopankissa (ks. luku 2.6.3). Halifaxilla on tarjonnassaan muutamia ainoastaan verkkopankissa hoidettavia säästötilejä, mutta muiden tilien saldoja on ainoastaan mahdollista tarkastella verkkopankissa. Muutokset on tehtävä joko pankkikonttorissa tai puhelimitse. Luultavasti siksi, että verkkopalveluiden peruskäyttökään ei ole vielä yhtä vakiintunutta kuin Suomessa, ei monipuolisia sijoituspalveluita ole verkossa saatavilla. OP-mobiilia vastaavaa mobiililaitteille optimoitua sovellusta sijoitusten hallintaan ei ole lainkaan.

Kuvio 10. Säästötilit Isossa-Britanniassa.

Kuviosta 10 on helposti nähtävissä esimerkki siitä, miten vähän verkkopankissa on mahdollista hallinoida sijoituksiaan. Kuvioon on kerätty kaikki Halifaxin tarjoamat säästö- ja sijoitustilit, joita on tarjolla yhteensä 15. Ainoastaan hieman yli neljäsosaa säästötileistä on mahdollista hallinoida verkkopankissa, kun lähes kolme neljänestä täytyy hoitaa joko ainoastaan konttorissa tai niitä on mahdollista hoitaa konttorin lisäksi myös puhelimitse.

8 Lopuksi

8.1 Johtopäätökset ja ehdotukset jatkotutkimuksista

Tutkimukseni osoittaa, että eri pankkien sijoitustuotteiden ja -palveluiden tarjonta on hyvin yhtenevää. Yksityisasiakkaille tarjotaan samoja tuotteita ja palveluita, mutta ehdot saattavat vaihdella hieman.

Koska tutkittavaksi valitut esimerkkiyritykset olivat eri maista, tehty vertailu avaa hieman myös kahden eri maan, Suomen ja Ison-Britannian, pankkitoiminnan yhteneväisyyksiä ja eroja. Tekemäni tutkimuksen tuloksena ei voi kuitenkaan tehdä merkittäviä yleistyksiä Suomen ja Ison-Britannian pankkitoiminnan samankaltaisuudesta, sillä tutkittavana oli ainoastaan yksi yritys molemmista maista. Yleistettävämmän tuloksen saamiseksi tulisi tutkia aihetta enemmän lainsäädännöllisestä näkökulmasta.

Yhteneväisyyksiä voi varmasti selittää osin sillä, että sekä Suomi että Iso-Britannia kuuluvat Euroopan unioniin ja sitä kautta myös Euroopan keskuspankkijärjestelmään. Näin ollen esimerkiksi pankkivalvonnan on oltava jokseenkin yhtenäistä.

Suurimmat erot tarjottujen tuotteiden välillä johtuvat todennäköisesti kulttuurien eroista. Suomi on kehittynyt maa teknologian saralla, kun taas Iso-Britannia on enemmän perinteinen ja jokseenkin jopa vanhoillinen. Suomalaiset ovat tottuneet asioimaan verkossa, jonka seurauksena myös pankkiasiointi verkkopalveluiden välityksellä on luontevaa.

Pankkikonttorien määrää on vähennetty Suomessa viimeisten vuosikymmenten aikana huomattavasti, joten verkkoasiointi saattaa olla asiakkaille vaivattomampaa kuin pankissa vierailu. Pankit ovat myös ohjanneet asiakkaitaan verkkoon esimerkiksi nostamalla erilaisia tariffeja, jolloin pankkikonttorissa asioiden hoitaminen tulee kalliimmaksi kuin niiden itsenäinen hoitaminen verkossa.

Isossa-Britanniassa verkkopankkitoiminta on uudempi ilmiö, eikä se ole vielä ehtinyt vahvistaa asemaansa palvelukanavana. Asiakkaita ei ole samalla tavalla kannustettu verkkopankin käyttöön kuin Suomessa. Pankeilla on edelleen kattava konttoriverkosto. Näin ollen konttorissa asioiminen on asiakkaille helppoa ja vaivatonta. Osa tuotteista on saatavilla edelleen ainoastaan konttorissa tai vaihtoehtoisesti soittamalla puhelinpalveluun, joten pankkiasioden hoitaminen internetissä on näiltä osin täysin mahdotonta.

Toinen tutkimuksessa havaittu kulttuurinen ero on brittiläisen Lloyds Banking Groupin ja suomalaisen OP-Pohjolan tarjoamien säästötilien välillä. Alle 18-vuotiaille kohdennettuja tilejä on monipuolisesti tarjolla Isossa-Britanniassa, muttei oikeastaan lainkaan Suomessa. Tätä ilmiötä selittää varmasti ainakin osin Ison-Britannian maksullinen yliopisto-opiskelu. Opiskelu on kallista, joten säästäminen opintoja varten kannattaa aloittaa jo lasten syntyessä tai ollessa nuoria. Näin säästötilille on ehtinyt säästää jo merkittävän summan yliopisto-opintojen tullessa ajankohtaiseksi. Suomessa samanlaista painetta säästää lapsen tulevaisuutta varten ei ole, sillä kouluttautuminen on ilmaista.

Tekemäni tutkimus lähestyi Suomen ja Ison-Britannian pankkitoiminnan eroja hyvin käytännönläheisestä näkökulmasta. Mielenkiintoista olisi kuitenkin tietää vielä tarkemmin pankkien taustalla vaikuttavista seikoista. Sopiva jatkotutkimus voisikin olla perehtyminen Ison-Britannian ja Suomen pankkitoiminnan eroihin enemmän lainsäädännöllisesti.

sestä näkökulmasta, jolloin käytännön ratkaisuille voisi hakea laillisia perusteita. Voisi olla myös hyödyllistä tutustua tarkemmin Euroopan keskuspankkijärjestelmän ja Eurojärjestelmän vaikutuksiin käytännön pankkitoiminnassa.

8.2 Opinnäytetyöprosessin arviointi

Tutkimukseni tavoitteena oli luoda selvitys vähittäispankkien yksityisasiakkailleen tarjoamista sijoituspalveluista. Tutkimukseen tuotiin kansainvälinen näkökulma vertailemalla kahden eri maan, Suomen ja Ison-Britannian, pankkien asiakkailleen tarjoamia tuotteita. Esimerkkiyrityksiksi valitsin molemmilta markkinoilta yhden johtavista finanssikonserneista. Ajatuksena oli, että suurimmilla finanssikonserneilla on tarjolla varmasti kattavin ja lähinnä toisiaan vastaava valikoima palveluita ja tuotteita. Tämä mahdollisti monipuolisemman vertailun.

Aloitin teoreettisen viitekehyksen rakentamisen ensimmäisenä, jotta sain riittävästi pohjatietoa pankkialan toiminnasta ja sijoituskulttuurista kohdemaissa. Materiaalia finanssialasta ja sen toiminnasta yleensä oli runsaasti tarjolla, mutta haasteeksi muodostui ainoastaan pankkisektorin toimintaan keskittyvän aineiston kerääminen. Tähän liittyen pohdintaa herätti myös se, kuinka syvällisesti käsittelisin aihetta. Lopulta päädyin koamaan yhteen suhteellisen kattavan ja mahdollisimman ymmärrettävän peruspaketin sekä Suomen että Ison-Britannian pankkialan toiminnasta. Mielestäni opinnäytetyöni teoreettinen viitekehys voi antaa perusymmärryksen pankkialan toiminnasta myös sellaiselle henkilölle, jolle aihe ei ole entuudestaan tuttu. Se palvelee kuitenkin myös alaa paremmin tuntevaa henkilöä perustietopakkauksena.

Tutkimustulokset perustavat tietonsa viitekehykselle. Syitä eroille ja yhtenevyyksille perustellaan viitekehyksessä esitellyillä asioilla. Tavoitteenani oli kerätä aineistoa myös haastatteluilla, mutta loppujen lopuksi haastatteluiden saaminen kohdeyrityksistäni ei onnistunut. Tämä herätti ajatuksia siitä, olisiko tutkimustulosten tulkinta muuttua, mikäli olisin saanut lisätietoja käsittelemästäni aiheesta alan ammattilaisilta.

Työni eteni suunnitellun aikataulun mukaisesti. Sen varsinainen työstäminen alkoi tammikuussa 2014, mutta keräsin tarvittavia taustatietoja jo syksyn 2013 aikana. Tavoitteena oli alusta alkaen valmistua kevään 2014 aikana. Opinnäytetyö eteni tasaisesti kevään aikana, ja ehdin saada kaiken hyvissä ajoin valmiiksi.

8.3 Luotettavuus ja pätevyys

Tutkimuksessa keskeisiä käsitteitä ovat reliabiliteetti ja validiteetti. Reliabiliteetilla tarkoitetaan tutkimuksen luotettavuutta. Validiteetti sen sijaan tarkoittaa tutkimuksen pätevyyttä. Se on usein merkityksellisemmässä asemassa puhuttaessa laadullisesta tutkimuksesta. Pätevyydellä voidaan tarkoittaa sitä, onko tutkimus perusteellisesti tehty ja ovatko saadut tulokset ja päätelmät oikeita. (Saaranen-Kauppinen & Puusniekka 2006.)

Kvalitatiivisessa tutkimuksessa validiteetti voidaan jakaa kahteen tarkasteltavaan osaluokkaan: sisäiseen validiteettiin ja ulkoiseen validiteettiin. Sisäinen validiteetti tarkoittaa tutkimuksen tuloksin ristiriidattomuutta ja sisäistä loogisuutta. Ulkoisella validiteetilla sen sijaan tarkoitetaan sitä, voiko tuloksin yleistää muihin tapauksiin. (Koskinen & Alasuutari & Peltonen 2005, 254.)

Kvalitatiivisessa tutkimuksessa merkittävä vaatimus on tulosten toistettavuus. Käytännössä se tarkoittaa sitä, että tutkijan on annettava lukijalle riittävästi tietoa, jonka perusteella hän voi arvioida, miten havaintoihin on päädytty ja miten ne on muokattu. Jos tutkimuksessa tuotetut havainnot on mahdollista toistaa, voidaan niiden katsoa olevan todellisia. (Koskinen ym. 2005, 258.)

Lähteinä työssäni käytin monipuolisesti sekä kirjallisuutta että internetistä löytyvää materiaalia, kuten markkinatutkimuksia. Kaikkiin käyttämiini lähteisiin on viitattu tekstissä ja ne on myös lisätty opinnäytetyöohjeiden mukaisesti lähdeluetteloon. Pysin lähdekriittisyyteen kaikissa valinnoissani ja arvioinkin lähteiden luotettavuutta tarkasti ennen niiden käyttöä työssäni. Internet-lähteistä kelpuutin ainoastaan luotettavien tahojen sivuilta löytyvän materiaalin (esimerkiksi keskuspankit, Finanssivalvonta, ammatilliset tietokannat).

Tämän perusteella katson, että opinnäytetyöni täyttää pätevyyden ja luotettavuuden tunnusmerkit. Tutkimus on tehty erittäin perusteellisesti, ja tiedon oikeellisuus on tarkistettu useammasta lähteestä. Tuloksin ei ole ristiriidassa esimerkiksi viitekehukseen kerätyn materiaalin kanssa. Koska kaikki käytetty aineisto on huolellisesti kirjattua, myös muut aiheita tutkivat voivat päätyä samankaltaisiin tuloksiin samaa aineistoa hyödyntämällä. Eroja myöhemmässä tutkimuksessa voi kuitenkin esiintyä esimerkiksi

tuotevalikoimassa, sillä on mahdollista, että myöhemmin valikoimat muuttuvat joko kysynnän tai lainsäädännön muuttumisen seurauksena.

Päätelmät ja vertailu vaikuttavat oikeilta, sillä ne eivät ole ristiriidassa viitekehyksen aineiston kanssa. Silti haastattelunäkökulmien puuttuminen herätti minussa ajatuksia siitä, olisiko tulkintani voinut muuttua, jos käytettävissä olisi ollut myös ammattilaisilta kerättyä haastattelumateriaalia.

Lähteet

Bank of England 2014. About the Bank.

[Http://www.bankofengland.co.uk/about/Pages/default.aspx](http://www.bankofengland.co.uk/about/Pages/default.aspx). Luettu 10.2.2014.

Bloomberg 2014. FTSE 100 Index. Päivitetty 10.4.2014.

[Http://www.bloomberg.com/quote/UKX:IND](http://www.bloomberg.com/quote/UKX:IND). Luettu 10.4.2014.

Casu, Barbara & Girardone, Claudia & Molyneux, Philip 2006. Introduction to Banking. Pearson Education Ltd, Harlow.

UK Commercial Banks 2014. Commercial Banks Guide.

[Http://www.commercialbanksguide.com/uk+commercial+banks/](http://www.commercialbanksguide.com/uk+commercial+banks/). Luettu 10.2.2014.

Europa 2014. Euron instituutionaalinen ja taloudellinen kehys. Päivitetty 7.1.2011.

[Http://europa.eu/legislation_summaries/economic_and_monetary_affairs/institutional_and_economic_framework/o10001_fi.htm](http://europa.eu/legislation_summaries/economic_and_monetary_affairs/institutional_and_economic_framework/o10001_fi.htm). Luettu 2.4.2014.

European Banking Authority 2013. Implementing Basel III Europe.

[Http://www.eba.europa.eu/regulation-and-policy/implementing-basel-iii-europe](http://www.eba.europa.eu/regulation-and-policy/implementing-basel-iii-europe). Luettu 28.1.2014.

Euroopan keskuspankki 2014a. Toimintaperiaatteet.

[Http://www.ecb.europa.eu/ecb/orga/escb/html/mission_eurosys.fi.html](http://www.ecb.europa.eu/ecb/orga/escb/html/mission_eurosys.fi.html). Luettu 2.4.2014.

Euroopan keskuspankki 2014b. Organisaatio > Dia 2. Eurojärjestelmä. Päivitetty

1.7.2013. [Http://www.ecb.europa.eu/ecb/educational/facts/orga/html/or_002.fi.html](http://www.ecb.europa.eu/ecb/educational/facts/orga/html/or_002.fi.html). Luettu 2.4.2014.

Euroopan unioni 2014. Euroopan keskuspankki. [Http://europa.eu/about-eu/institutions-bodies/ecb/index_fi.htm](http://europa.eu/about-eu/institutions-bodies/ecb/index_fi.htm). Luettu 2.4.2014.

Finanssialan Keskusliitto 2011. Pankit Suomessa 2010. Talletuspankkien henkilöstö ja konttorit.

[Http://www.fkl.fi/materiaalipankki/julkaisut/Julkaisut/Pankit_Suomessa_2010.pdf](http://www.fkl.fi/materiaalipankki/julkaisut/Julkaisut/Pankit_Suomessa_2010.pdf). Luettu 10.2.2014.

Finanssialan Keskusliitto & Tilastokeskus 2014. Kotitalouksien varat ja velat 1999–2013. Kotitalouksien rahoitusvarat ja -velat.

[Http://www.fkl.fi/hakukeskus/Sivut/results.aspx?k=kotitalouksien%20varat%20ja%20velat](http://www.fkl.fi/hakukeskus/Sivut/results.aspx?k=kotitalouksien%20varat%20ja%20velat). Power Point. Luettu 10.2.2014.

Finanssivalvonta 2014. Talletuspalvelut. Päivitetty 18.3.2014.

[Http://www.finanssivalvonta.fi/fi/Finanssiasiakas/Finanssialan_palveluita/Pankkipalvelut/Talletuspalvelut/Pages/Default.aspx#.Uyrui_I_vl8](http://www.finanssivalvonta.fi/fi/Finanssiasiakas/Finanssialan_palveluita/Pankkipalvelut/Talletuspalvelut/Pages/Default.aspx#.Uyrui_I_vl8). Luettu 20.3.2014.

Halifax 2014a. Compare all our savings accounts.

[Http://www.halifax.co.uk/savings/accounts/](http://www.halifax.co.uk/savings/accounts/). Luettu 12.3.2014.

Halifax 2014b. Junior Cash ISA. [Http://www.halifax.co.uk/isas/cash-isas/junior-cash-isa/](http://www.halifax.co.uk/isas/cash-isas/junior-cash-isa/). Luettu 28.2.2014.

Halifax 2014c. Junior Stocks & Shares ISA Overview.

[Http://www.halifax.co.uk/investments/junior-stocks-shares-isa/](http://www.halifax.co.uk/investments/junior-stocks-shares-isa/). Luettu 28.2.2014.

Halifax 2014d. Investment document library. [Http://www.halifax.co.uk/investments/help-guidance/document-library/](http://www.halifax.co.uk/investments/help-guidance/document-library/). Luettu 12.3.2014.

Halifax 2014e. What is a SIPP? [Http://www.halifax.co.uk/sharedealing/our-accounts/sipp/](http://www.halifax.co.uk/sharedealing/our-accounts/sipp/). Luettu 20.3.2014.

Halifax 2014f. Wealth management. [Http://www.halifax.co.uk/investments/wealth-management/](http://www.halifax.co.uk/investments/wealth-management/). Luettu 20.3.2014.

Halifax 2014g. Manage your investment.

[Http://www.halifax.co.uk/investments/management/](http://www.halifax.co.uk/investments/management/). Luettu 2.4.2014.

Halifax 2014h. Useful investments guides. [Http://www.halifax.co.uk/investments/help-guidance/guides/](http://www.halifax.co.uk/investments/help-guidance/guides/). Luettu 9.4.2014.

Halifax 2014i. Everyday Saver. [Http://www.halifax.co.uk/savings/accounts/easy-access/everyday-saver/](http://www.halifax.co.uk/savings/accounts/easy-access/everyday-saver/). Luettu 10.4.2014.

Halifax 2014j. Regular Saver. [Http://www.halifax.co.uk/savings/accounts/regular-saver/](http://www.halifax.co.uk/savings/accounts/regular-saver/). Luettu 10.4.2014.

Halifax 2014k. Our best 2014/15 cash ISAs. [Http://www.halifax.co.uk/isas/cash-isas/?srnum=3](http://www.halifax.co.uk/isas/cash-isas/?srnum=3). Luettu 10.4.2014.

Jokivuolle, Esa 2004. Rahoitusmarkkinat ja pankit. Rahoituksen välityskanavat.

[Http://www.rahamuseo.fi/monetaria/studia_generalia_jokivuolle_2004.pdf](http://www.rahamuseo.fi/monetaria/studia_generalia_jokivuolle_2004.pdf). Luettu 9.2.2014.

Key Note Ltd 2013a. Internet & Telephone Banking Market Report 2013. 2. painos.

Verkkojulkaisu. [Https://www.keynote.co.uk/market-intelligence/view/product/10770/internet-%26-telephone-banking?utm_source=kn.reports.browse](https://www.keynote.co.uk/market-intelligence/view/product/10770/internet-%26-telephone-banking?utm_source=kn.reports.browse). Luettu 10.2.2014.

Key Note Ltd 2013b. Savings & Investments Market Report 2013. 7. painos. Verkkojulkaisu. [Https://www.keynote.co.uk/market-intelligence/view/product/10689/savings-%26-investments?medium=download](https://www.keynote.co.uk/market-intelligence/view/product/10689/savings-%26-investments?medium=download). Luettu 11.2.2014.

Key Note Ltd 2013c. Suurimpien brittiläisten pankkien asiakkaiden kirjautuminen verkkopankin välityksellä tileilleen (000) vuosina 2008-2012. Internet & Telephone Banking Market Report 2013. 2. painos. Verkkojulkaisu. [Https://www.keynote.co.uk/market-intelligence/view/product/10770/internet-%26-telephone-banking?utm_source=kn.reports.browse](https://www.keynote.co.uk/market-intelligence/view/product/10770/internet-%26-telephone-banking?utm_source=kn.reports.browse). Luettu 10.2.2014.

Key Note Ltd 2013d. Suurimpien brittiläisten pankkien asiakkaiden vuosina 2008–2012 tekemä online transaktioiden määrä (miljoonaa). Internet & Telephone Banking Market Report 2013. 2. painos. Verkkojulkaisu. [Https://www.keynote.co.uk/market-intelligence/view/product/10770/internet-%26-telephone-banking?utm_source=kn.reports.browse](https://www.keynote.co.uk/market-intelligence/view/product/10770/internet-%26-telephone-banking?utm_source=kn.reports.browse). Luettu 10.2.2014.

Key Note 2013e. Ison-Britannian kotitalouksien ja kotitalouksia palvelevien, voittoa tavoittelemattomien instituutioiden sijoittaminen rahallisiin sijoitustuotteisiin ja reaalisijoitustuotteisiin (miljardia £) vuosina 2008–2012. Savings & Investments Market Report

2013. 7. painos. Verkkojulkaisu. <https://www.keynote.co.uk/market-intelligence/view/product/10689/savings-%26-investments?medium=download>. Luettu 11.2.2014.

Key Note Ltd 2013f. Ison-Britannian taloudelliset trendit (miljoonaa puntaa) vuosina 2007–2011. Savings & Investments Market Report 2013. 7. painos. Verkkojulkaisu. <https://www.keynote.co.uk/market-intelligence/view/product/10689/savings-%26-investments?medium=download>. Luettu 11.2.2014.

Kjellman, Anders & Björkroth, Tom & Lindholm, Christer & Ranki, Sinimaaria 2004. Excellence in Banking. Lessons from Banking in Finland.

Kontkanen, Erkki 2011. Pankkitoiminnan käsikirja. 3. painos. FINVA, Helsinki.

Koskinen, Ilpo & Alasuutari, Pertti & Peltonen, Tuomo 2005. Laadulliset menetelmät kauppatieteissä. Vastapaino, Tampere.

Lloyds Banking Group 2013a. Lloyds Banking Group. http://www.lloydsbankinggroup.com/about_us.asp. Luettu 24.11.2013.

Lloyds Banking Group 2013b. Group Overview. http://www.lloydsbankinggroup.com/about_us/group_overview.asp. Luettu 24.11.2013.

Lloyds Banking Group 2013c. Company Heritage. http://www.lloydsbankinggroup.com/about_us/company_heritage.asp. Luettu 24.11.2013.

Lloyds Banking Group 2013d. 2012 Results. News Release. http://www.lloydsbankinggroup.com/media/pdfs/investors/2012/2012_LBG_FY_Results.pdf. Luettu 24.11.2013.

Lloyds Banking Group 2013e. Retail Banking. http://www.lloydsbankinggroup.com/about_us/group_overview/retail_banking.asp. Luettu 28.11.2013.

Lloyds Banking Group 2013f. Our Strategy. http://www.lloydsbankinggroup.com/about_us/group_overview/retail_banking.asp. Luettu 28.11.2013.

Mintel Oxygen 2013. ISAs.Current Level of Saving Activity, June 2013. <http://academic.mintel.com/display/638266/>. Luettu 28.2.2014.

Mintel Oxygen 2013. Säästäminen Isossa-Britanniassa. ISAs.Current Level of Saving Activity, June 2013. <http://academic.mintel.com/display/638266/>. Luettu 28.2.2014.

OP-Pohjola 2013a. OP-Pohjola-ryhmä lyhyesti. <https://www.op.fi/op/op-pohjola-ryhma/op-pohjola-ryhma?id=80100&srcpl=1>. Luettu 3.10.2013.

OP-Pohjola 2013b. Liiketoiminta-alueet. <https://www.op.fi/op/op-pohjola-ryhma/op-pohjola-ryhma/liiketoiminta-alueet?id=80102&srcpl=8>. Luettu 3.10.2013.

OP-Pohjola 2013c. Tietoa osuuspankkien ja Helsingin OP Pankin toiminnasta. <https://www.op.fi/op/op-pohjola-ryhma/op-pohjola-ryhma/osuuspankit?id=81200&srcpl=8>. Luettu 3.10.2013.

OP-Pohjola 2013d. OP-Pohjola osk. <https://www.op.fi/op/op-pohjola-ryhma/op-pohjola-ryhma/op-pohjola-osk?id=80107&srcpl=8>. Luettu 3.10.2013.

OP-Pohjola 2013e. Pohjola Pankki Oyj lyhyesti. <https://www.op.fi/op/op-pohjola-ryhma/op-pohjola-ryhma/pohjola-lyhyesti?id=80104&srcpl=8>. Luettu 3.10.2013.

OP-Pohjola 2013f. OP-Pohjola-ryhmän toimintakertomus ja tilinpäätös 2012. http://www.op-pohjola-annualreport.fi/2012/filebank/4199-OP_Pohjola_ryhman_toimintakertomus_ja_tilinpaaotos2012.pdf. Luettu 3.10.2013.

OP-Pohjola 2013g. Henkilöstö menestyksen takana. <https://www.op.fi/op/op-pohjola-ryhma/op-pohjola-ryhma/henkilosto?id=80103&srcpl=8>. Luettu 3.10.2013.

OP-Pohjola 2014a. Säästöt ja sijoitukset. <https://www.op.fi/op/henkiloasiakkaat/saastot-ja-sijoitukset?id=30000&srcpl=1>. Luettu 21.2.2014.

OP-Pohjola 2014b. Osakkeet, ETF:t ja johdannaiset. <https://www.op.fi/op/henkiloasiakkaat/saastot-ja-sijoitukset/osakkeet,-etf:t-ja-johdannaiset?id=36100&srcpl=8>. Luettu 4.3.2014.

OP-Pohjola 2014c. Joukko- ja indeksilainat. <https://www.op.fi/op/henkiloasiakkaat/saastot-ja-sijoitukset/joukkolainat?id=36400&srcpl=8>. Luettu 4.3.2014.

OP-Pohjola 2014d. Aloita säästäminen. <https://www.op.fi/op/henkiloasiakkaat/tilit-ja-maksut/vertaile-tiloja?id=15250&srcpl=3>. Luettu 4.3.2014.

OP-Pohjola 2014e. Tavoitetili. <https://www.op.fi/op/henkiloasiakkaat/tilit-ja-maksut/alaita-saastaminen/tavoitetili?id=15111&srcpl=3>. Luettu 11.3.2014.

OP-Pohjola 2014f. ASP-tili. <https://www.op.fi/op/henkiloasiakkaat/tilit-ja-maksut/alaita-saastaminen/tavoitetili?id=15111&srcpl=3>. Luettu 11.3.2014.

OP-Pohjola 2014g. Tuottoa säästöillesi. <https://www.op.fi/op/henkiloasiakkaat/tilit-ja-maksut/tuottoa-saastoillesi?id=15120&srcpl=3>. Luettu 11.3.2014.

OP-Pohjola 2014h. Tuotto plus. <https://www.op.fi/op/henkiloasiakkaat/tilit-ja-maksut/tuottoa-saastoillesi/tuotto plus?id=15123&srcpl=3>. Luettu 11.3.2014.

OP-Pohjola 2014i. OP-eläkesäästö. <https://www.op.fi/op/henkiloasiakkaat/saastot-ja-sijoitukset/elakesaastaminen/op-elakesaasto?id=36520&srcpl=8>. Luettu 20.3.2014.

OP-Pohjola 2014j. OP-eläkevakuutus. <https://www.op.fi/op/henkiloasiakkaat/saastot-ja-sijoitukset/elakesaastaminen/op-elakevakuutus?id=36510&srcpl=8>. Luettu 20.3.2014.

OP-Pohjola 2014k. Suomen parasta Private banking -palvelua. <https://www.op.fi/op/op-pohjola-ryhma/op-pohjola-ryhma/osuuspankit/suomen-parasta-private-banking--palvelua?cid=151311242&srcpl=3>. Luettu 2.4.2014.

OP-Pohjola 2014m. Sijoittajakuva. <https://www.op.fi/op/henkiloasiakkaat/saastot-ja-sijoitukset/sijoittajakuva?id=33110&srcpl=8>. Luettu 2.4.2014.

OP-Private 2014. OP-Pohjola. <https://www.op.fi/op/henkiloasiakkaat/saastot-ja-sijoitukset/op-private?id=36800&srcpl=8>. Luettu 11.3.2014.

OP-Rahastoyhtiö 2014. Rahastoesite. <https://www.op.fi/media/liitteet?cid=150192669&srcpl=3>. Luettu 21.2.2014.

OP-sijoituspalvelu 2014. OP-Pohjola. <https://www.op.fi/op/henkiloasiakkaat/saastot-ja-sijoitukset/op-sijoituspalvelu?id=36920&srcpl=8>. Luettu 11.3.2014.

Penkki, Petrus 2014. Nordnet ja arvopaperimarkkinat. Luento. Nordnet, Helsinki.

Pohjolan indeksilainat 2014. OP-Pohjola. <https://www.op.fi/op/henkiloasiakkaat/saastot-ja-sijoitukset/pohjolan-indeksilainat?cid=151443214&srcpl=3>. Luettu 4.3.2014.

Pörssisäätiö 2012. Sijoitusrahasto-opas. Päivitetty 15.6.2012. <http://www.porssisaatio.fi/blog/books/sijoitusrahasto-opas/>. Luettu 11.3.2014.

Pörssisäätiö 2013. Osakeopas. Päivitetty 1.8.2013. <http://www.porssisaatio.fi/blog/books/osakeopas/>. Luettu 11.3.2014.

Saaranen-Kauppinen, Anita & Puusniekka, Anna 2006. Tutkimuksen luotettavuus ja arviointi. KvaliMOTV. Yhteiskuntatieteellinen tietoaarkisto, Menetelmäopetuksen tietovaranto. Tampere. http://www.fsd.uta.fi/menetelmaopetus/kvali/L3_3.html. Luettu 7.4.2014.

Scottish Widows 2014a. Scottish Widows Cautious Growth Fund Class D Accumulation. https://system.kiihub.com/Documents/scottishwidows/IXV2_UnitedKingdom_EN-GB.pdf. Luettu 12.3.2014.

Scottish Widows 2014b. Scottish Widows Balanced Growth Fund Class D Accumulation. https://system.kiihub.com/Documents/scottishwidows/IXV6_UnitedKingdom_EN-GB.pdf. Luettu 12.3.2014.

Scottish Widows 2014c. Scottish Widows Progressive Growth Fund Class D Accumulation. https://system.kiihub.com/Documents/scottishwidows/IXW0_UnitedKingdom_EN-GB.pdf. Luettu 12.3.2014.

Scottish Widows 2014d. Scottish Widows Adventurous Growth Fund Class D Accumulation. https://system.kiihub.com/Documents/scottishwidows/IXW4_UnitedKingdom_EN-GB.pdf. Luettu 12.3.2014.

Somerkoski, Pekka 2012. Saako käteisellä maksaa? http://www.euro.fi/uploads/misc-files/Studia_monetaria_Somerkoski_kevat_2012.pdf. Luettu 5.5.2014.

Suomen Pankki 2014. Eurojärjestelmä ja EKPJ. http://www.suomenpankki.fi/fi/suomen_pankki/eurojarjestelma/Pages/default.aspx. Luettu 2.4.2014.

Taloussanakirja 2014. Joukkovelkakirjalaina. Taloussanommat. <http://www.taloussanommat.fi/porssi/sanakirja/termi/joukkovelkakirjalaina/>. Luettu 4.3.2014.

